

Zpravodaj obce Poniklá

POD HORAMI

11–12/2024

16 | PONIKELSKÉ
POSVÍCENÍ

20 | ROZSVĚCENÍ
STROMEČKU

24 | PONIKELSKÉ
HOSTINCE

OBSAH

Jednání obecní rady	3
Obecní hlásný	4
Zájezdy do divadla F. X. Šaldy Liberec	5
Rozpočet obce Poniklá na rok 2025	6
Zastupitelstvo – 4. prosince	8
Obecní knihovna	8
Novinky ze základní školy	10
Z třídní knihy předškoláka	13
Zprávy ze školské rady	15
Ponikelské posvícení 21. 9. 24	16
Setkání okrášlovacích spolků	18
Český červený kříž	18
Výsledky soutěže o nejkrásnější dýni	18
Fotbal v Poniklé – podzim 2024	19
Starší příprava TJ Poniklá	19
Jednou v roce, první adventní sobotu...	20
Ohlédnutí za Svatomartinským putováním	22
Ponikelské hostince a hospody	24
Dárky s duší Krkonoš	32
Národní parky ČR se spojily do asociace	33
Končí Krkonošský rok Harrachů	34
Bezpečné Vánoce	35

SBĚRNÝ DVŮR

je otevřen každou první sobotu v měsíci
(kromě LEDNA, v lednu 2025 NE)
od 9 do 10 hod.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

OBEČNÍ ÚŘAD

starosta Tomáš Hájek
603 569 389, 481 585 133
Hajek@ponikla.cz

Monika Nováková, Lucie Slavičková
481 585 981
obec@ponikla.cz

obecní četa, sběrný dvůr (T. Klikorka)
608 084 782
ceta@ponikla.cz

VODOVODY (odečty, poruchy)
Hoření a střední Poniklá, Nová Ves (M. Dobiáš)
737 863 818
Dolení Poniklá, Přivlaka, Preložka (J. Čížek)
721 154 738

Pečovatelská služba Poniklá (D. Kubínová)
737 464 874

MUDr. Karásková
777 328 487, **777 641 330 (recepty)**
Ordinační hodiny v Poniklé čp. 266:
PO: 13.00–18.00
ÚT: 8.00–12.00

ST: 8.00–12.00; na objednání: 12.00–13.00
PÁ: 8.00–12.00; na objednání: 12.00–13.00

Ordinační hodiny v Jilemnici J. Harracha čp. 90:
PO: 7.30–12.00
ÚT: 14.00–17.00
ČT: 7.30–12.00

MATEŘSKÁ ŠKOLA
481 585 257, 737 711 997
skolka.ponikla@seznam.cz

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
481 585 206, 604 310 491
zs@ponikla.cz

KNIHOVNA
732 608 524
knihovna@ponikla.cz

POŠTA PONIKLÁ
954 251 242

DĚTSKÝ LÉKAŘ
481 551 338 Poniklá
481 551 339 Jablonec nad Jizerou
481 551 332 Jilemnice

Ordinační hodiny:
PO: 7.00–12.00 ordinace Jablonec nad Jizerou
ÚT: 7.00–12.00 ordinace Poniklá
ST: 12.00–16.00 ordinace Jablonec nad Jizerou
ČT: 13.00–18.00 ordinace Poniklá
PÁ: 7.00–12.00 ordinace Jablonec nad Jizerou

Zpravodaj obce Poniklá **POD HORAMI 11–12/2024**, číslo 229, ročník 54, reg. č.: MK ČR E 17675, náklad 430 výtisků.
Vydává obec Poniklá, Poniklá 65, 512 42 Poniklá, IČ 00276006. Internetová adresa: www.ponikla.cz
Odpovědná redaktorka a jazyková korektura: Hana Hájková. Tisk: Gentiana Jilemnice. Cena 20 Kč.
Cena pro **roční předplatitele 100 Kč**. Cena pro předplatitele **při zasílání poštou 260 Kč**.
Zpravodaj Pod horami je dvouměsíčník. **Uzávěrka příštího vydání: 25. 2. 2025**
SVÉ PŘÍSPĚVKY, PROSÍME, ZASÍLEJTE NA E-MAIL: redakce.podhorami@gmail.com
Příspěvky mohou být redakcí upravovány a kráceny. Zveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.
Za všechny příspěvky děkujeme!
Ilustrace na úvodní straně: Rozsvícení vánočního stromu v Poniklé, autor: Hana Hájková

JEDNÁNÍ OBECNÍ RADY ZA OBDOBÍ LISTOPAD AŽ PROSINEC 2024

Vážení ponikelští sousedé, rok 2024 se pomalu blíží ke svému závěru, poslední prosincové dny Vám snad alespoň trochu zpříjemní náš zpravodaj. Co nás čeká v roce následujícím, napovídá rozpočet, který zastupitelé schválili na prosincovém zasedání. Nyní si ale pojd'te přečíst o těch nejdůležitějších bodech, které rada na svých zasedáních projednávala.

Rada obce vzala na vědomí označení turistické trasy KČT zelené barvy mezi vlakovým nádražím a Tuláčkovou návsi, oficiální značení nám pomůže v případě čerpání dotací z Národního programu životní prostředí, podpora obcí ležících v národních parcích. Velké poděkování si zaslouží zejména pan zastupitel Petr Plichta.

Rada obce schválila podání žádosti o dotaci do 2. výzvy MAS „Přid'te pobejt!“ z. s. Prvním žadatelem byla sama obec, která by ráda dokončila a sjednotila autobusové zastávky při silnici I/14, předmětem podané žádosti je nákup 2 ks autobusových zastávek na Mejto, náklady na pořízení činí necelých 200 tis. Kč. Druhým žadatelem byla základní škola, kde se od letošního roku spustil dramatický kroužek a je tedy žádoucí vybavit náš kinosál mobilním pódiem, které by bylo možné využít jak v rámci mimoškolních aktivit, tak např. při venkovních spolkových akcích. Náklady na pořízení mobilního pódia činí necelých 400 tis. Kč. Obě podané žádosti dle prozatím nepotvrzených výsledků mají šanci uspět. Realizace obou projektů by proběhla v příštím roce.

Rada obce vzala na vědomí výsledek veřejné zakázky malého rozsahu na stavební práce s názvem „Úpravy zeleně veřejného prostranství hřbitova Poniklá“. Vybraným dodavatelem se stala společnost AGROPARK SERVIS s. r. o., Kosičky, která splnila všechny požadavky dané zadávací dokumentací, nabídková cena činí 3 104 623,37 Kč bez DPH. Uchazeč na druhém místě nabídl cenu ve výši 4 315 115,17 Kč bez DPH. Se zhotovitelem je uzavřena smlouva o dílo s termínem dokončení do konce června příštího roku.

Krásné a klidné prožití vánočních svátků a dobré vykročení do nového roku 2025 Vám přeje Rada obce Poniklá!

■ **Petra Novotná, místostarostka**

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

(listopad až prosinec 2024)

JUBILEA

Zuzana Pajerová, 70 let

Milada Řehounková, 75 let

Hana Svrčková, 80 let

Vojtěch Pacholík, 80 let

DIAMANTOVÁ SVATBA – 60 let

Alžběta a Antonín Zelenkovi

Jana a Václav Therovi

NAROZENÍ

Martin Zálabský

ÚMRTÍ

Josef Hnízdil

Josef Šafránek

STŘÍBRNÉ PODVEČERY

Dvě fotografie letošního podzimního milého setkání padesátníků a stříbrných svatebčanů nám dávají podnět ke kvízové otázce. I tentokrát jsme se sešli v perfektní družné společnosti a společně jsme nahlédli do zápisů obecní kroniky z let 1974 a 1999. Atmosféru těch let nám umně navodil svým zpěvem a hrou na kytaru Štěpán Steve Vrána. Osobní vzpomínky na minulá léta jsme si pak tradičně vyměnili v restauraci U Floriána.

A nyní ta slíbená kvízová otázka. Na první fotografii vidíme ty, kteří to na světě sami se sebou vydrželi už padesát let. Na druhé fotografii vidíme páry, které se těší ze společného života už 25 let (což je vůbec výkon!). Pozorný čtenáři, dokážete odvodit, kdo si tu oslavu užil zaručeně ze všech nejvíce? Neboť tuplovaně slavil své soukromé i rodinné jubileum?

Správná odpověď: Vsi. Karel Vrbata z Nové Vsi.

OBECNÍ HLÁSŇ

Spor o penále za pozdní dodání hasičské cisterny

Zatím prohráváme 0:1. Dne 14. 11. 2024 proběhlo totiž první jednání u okresního soudu v Semilech, jímž se firma Moto-truck domáhá doplacení kupní ceny za nám loňského roku dodanou hasičskou cisternu. Obec má za to, že cena byla zaplacená v dohodnuté výši (po odečtení sankcí za pozdní dodání). Semilský soud dal však poněkud překvapivě svým formalistním výrokem za pravdu žalobci a nařídil (zatím nepravomocně) obci Poniklá doplatit kupní cenu ve výši 1 210 695,20 plus 15 % roční penále počítané od 29. 5. 2023 (tedy cca 270–280 tis. Kč k dnešnímu dni). Rozsudek byl, zdá se, překvapením pro obě strany, které shodně očekávaly, že soud bude mít tendenci moderovat dohodu o výši sankce (což obě strany odmítaly, leč dle argumentace očekávaly). Právní výklad okresního soudu byl však čistě formalistní a nevzal v potaz, že proti nedoplačené ceně stojí ze stejné smlouvy vyvozená sankce ve stejné výši, byť nyní protistranou nečestně zpochybněná. Soud si situaci dosti zjednodušil, neboť se vůbec nezabýval otázkou sankcí (kterou by případně odkázal do možnosti samostatného posouzení zvláštní žalobou z naší strany). A rozhodl tak pro něj „nespornou“ otázku povinnosti zaplatit kupní cenu, zatímco otázku výše sankce označil za „spornou“ – a tudíž složitou a přesahující možnosti jeho posuzování. Spravedlnost tím ale nenalezl, a proto se zastupitelstvo rozhodlo odvolat se ke krajskému soudu.

Traktor na boku

Zdánlivě neškodná nehoda „lehkého položení na bok“ menšího obecního traktoru John Deere nad Mejtem se ukázala jako totální škoda. Vedle poškozených dveří a střešní skořepiny totiž bylo zjištěno i poškození motoru. To vše těsně před zimní sezónou. Naštěstí se nikomu nic vážného nestalo a traktor měl sjednané havarijní pojištění, které pokrylo škodu. Obecní

vydání je tak minimální a plně odpovídá tomu, že po třech letech budeme mít zase nový stroj. Stroj stejného typu, neboť na něj máme příslušenství – a v praxi se velmi dobře osvědčil. Traktor byl dodán dva dny před uzávěrkou zpravodaje, však je nejvyšší čas, co toto píšu, je venku bílo...

Rozpočet na příští rok

Zastupitelstvo již schválilo rozpočet na příští rok. Ten je sice s nejlepší péčí sestaven, ale zároveň se dopředu ví, že ho v příštím roce ještě čekají dosti dramatické změny. Proběhnou až formou jeho úprav, a to podle postupně potvrzovaných dotačních příslibů. Kdybych to velmi zjednodušil, chtěli bychom v příštím roce zejména postavit vodovody na Přívlace, proměnit tvář ponikelského hřbitova, instalovat fotovoltaiku na čistírnu odpadních vod, zakoupit menší nákladní vozidlo (sklápečku) pro obecní četnu. V závislosti na tempu poskytovatelů dotací bychom pak rádi také zahájili práce na bytovém domě čp. 60, (případně i na i čp. 432 „Pečovatelák“), také na budově obecního úřadu, a případně se věnovali vodojemu Horní Dola a vybraným místním komunikacím. Pro takový objem prací ovšem rozpočet nastaven není, operativně budou tedy některé akce předfinancovány (do výše ex post poskytnuté dotace) pomocí krátkodobého úvěru.

Zdražování – jak čeho

Každoroční závod s inflací řešíme pro příští rok:

- ▶ drobným zdražením stočného (o 5 Kč za m³ bez DPH),
- ▶ ponecháním ceny vodného,
- ▶ zdražením odpadů na 1 Kč za jeden litr (tedy 120 za klasickou popelnicí),
- ▶ ponecháním výše nájmu v obecních bytech,
- ▶ zdražením posilovny ze symbolických 150 Kč měsíčně na stále ještě symbolických 300 Kč měsíčně,
- ▶ ponecháním ceny za koupaliště,
- ▶ mírným zdražením služeb pečovatelské služby (poprvé od roku 2019 a o 20 Kč za hodinu služeb).

Tak to by ještě šlo, ne?

Profi kultura doma i za humny

Prátelé, věnujte prosím pozornost plakátu zvoucím na tři zájezdy do libereckého divadla F. X. Šaldy. Výhodou je, že odjezd je zajištěn ze čtyřech míst v obci, takže to máte bez starostí... A zapište si rovnou, že si na březněn také do Kantýny zveme naprosto elitního hosta – Plzeňské divadlo Alfa s jeho po celém světě (!) s obrovskými úspěchy hranou loutkovou inscenací „Tři mušketýři“. Kdyby nic, tak tohle vidět vážně chcete!

■ **Tomáš Hájek, starosta**

NABÍDKOVÝ LIST PONIKLÁ LEDEN – BŘEZEN 2025

MEZI NEBEM A ZEMÍ

Svižná i něžná komedie s romantickou zápletkou.

Termín: úterý 14. ledna od 19.00 v Šaldově divadle, Liberec

17.00 – Poniklá, u školy (autobusová zastávka)

17.02 – Poniklá, střed (autobusová zastávka)

17.04 – Poniklá, prodejna COOP (parkoviště u prodejny)

17.06 – Poniklá, Preložka (autobusová zastávka)

MAUGLÍ

Dobrodružné taneční divadlo inspirované Knihou džunglí.

Termín: neděle 23. února od 16.00 v Šaldově divadle, Liberec

14.00 – Poniklá, u školy (autobusová zastávka)

14.02 – Poniklá, střed (autobusová zastávka)

14.04 – Poniklá, prodejna COOP (parkoviště u prodejny)

14.06 – Poniklá, Preložka (autobusová zastávka)

NIKOLA ŠUHAJ

Příběh o legendárním podkarpatském zbojníkovi s písněmi P. Ulrycha.

Termín: neděle 23. března od 16.00 v Šaldově divadle, Liberec

14.00 – Poniklá, u školy (autobusová zastávka)

14.02 – Poniklá, střed (autobusová zastávka)

14.04 – Poniklá, prodejna COOP (parkoviště u prodejny)

14.06 – Poniklá, Preložka (autobusová zastávka)

obec
Poniklá

Cena zpáteční jízdenky 180,-Kč, cena vstupenek od 380,-Kč

Kde koupit vstupenky a jízdenky:

Obecní úřad Poniklá

(Poniklá 65, 512 42 Poniklá)

pondělí a středa 8.00–17.00

úterý, čtvrtek a pátek 8.00–14.00

divadlofxšaldyliberec

sledujte nás na sociálních sítích

Divadlo F. X. Šaldy Liberec
Malé divadlo

divadlofxsaldy
maledivadlo_dfxs

Divadlo F. X. Šaldy Liberec

Podcast DFXŠ

SCHVÁLENÝ ROZPOČET OBCE PONIKLÁ NA ROK 2025

rozpočtové příjmy			pozn
třída 1- daňové příjmy			
	1111	Příjem z daně z příjmů FO placené plátcí	3 800 000
	1112	Příjem z daně z příjmů FO placené poplatníky	300 000
	1113	příjem z DPFO vybírané srážkou podle zvlášť. sazby daně	600 000
	1121	příjem z daně z příjmu právnických osob	5 700 000
	1211	příjem z daně z přidané hodnoty	11 400 000 *1
	1341	příjem z poplatku ze psů	15 000
	1342	příjem z poplatku z pobytu	35 000
	1345	příjem z poplatku za obecní systém odpad hosp.	650 000
	1361	příjem ze správních poplatků	20 000
	1381	příjem z daně z hazard. her s výj. dílčí daně z tech. her	50 000
	1386	příjem daně z hazard. her s výjim. tech. her NPI	100 000
	1387	Příjem daně z tech. her neprov. prostřednictvím internetu	50 000
	1511	příjem z daně z nemovitých věcí	1 200 000
třída 2 - nedaňové příjmy			
	2310	pitná voda (vodné)	1 300 000
	2321	odvádění a čištění odp. vod (stočné)	1 900 000
	3113	základní školy (pronájem tělocvična)	100 000
	3399	ost. záležitosti kultury, církví a sděl. prostředků	20 000
	3429	ost. zájmová činnost a rekreace (koupaliště)	200 000
	3612	bytové hospodářství	2 700 000
	3632	pohřebnictví	50 000
	3639	komunální služby (pronájmy)	200 000
	3725	využívání a zneškodňování odpadků (EKOKOM)	300 000
	4351	osobní asist. Pečovatelská služby	200 000
třída 3 - kapitálové příjmy			
	3639	3111 komunální služby (prodej nemovitostí)	300 000 *2
třída 4 - přijaté transfery			
	4112	souhrnný dotační vztah	402 400
	4XXX	přijaté transfery (dotace)	7 250 000 *3
		příjmy celkem	38 842 400
třída 8		převod zůstatku na účtech z roku 2024	8 000 000
		příjmy plus třída 8 financování celkem	46 842 400

*1	daňové příjmy z RUD (prvních 5 položek; 21,8 mil Kč) rozpočtovány na cca 95% předpokladu MF ČR
*2	již schválené, leč dosud neuskutečněné prodeje
*3	dotace na pečovatelskou službu 0,3 mil Kč; dotace pro obce v NP (hřbitov a úprava veř. prostranství) 2,9 mil + 1,9 mil Kč; doplatek vodovod Mejto 0,18 mil Kč; MAS (vozidlo sklopka četa) 0,84 mil Kč, fotovoltaika na budově ČOV 1,1 mil Kč; doplatek dotace POV hřbitov 0,03 mil Kč

rozpočtové výdaje			
2212		silnice	1 000 000 *4
2295		dopravní obslužnost	220 200
2310		pitná voda	17 000 000 *5
2321		odpadní voda	2 600 000 *6
3111		mateřská škola	700 000 *7
3113		základní škola	2 000 000 *8
3314		činnosti knihovnické	200 000 *9
3326		pořízení, zachování a obnova hodnot MK (památky)	100 000 *10
3349		ostatní záležitosti sdělovacích prostředků (zpravodaj)	250 000
3399		ost. záležitosti kultury (jubilea, kultura)	200 000
342X		ostatní zájmová činnost a rekreace	200 000
3612		bytové hospodářství	2 000 000 *11
3631		veřejné osvětlení	350 000 *12
3632		pohřebnictví (hřbitovy)	4 000 000 *13
3635		územní plánování	300 000
3639		komunální služby a územní rozvoj	5 612 200 *14
372X		sběr odpadů	1 800 000 *15
3900		ost. činnosti související se službami (dotace spolkům)	500 000
4349		ost. soc. péče a pomoc ost. skup FO (sociální fond Jilemnicko)	50 000
4351		osobní asist., pečovatelská služba	1 200 000
5213		rezerva na krizová opatření	100 000
5512		požární ochrana	300 000
6112		zastupitelstvo obce	1 900 000
6171		činnost místní správy	2 700 000 *16
6310		výdaje z finančních operací (úroky)	150 000
6320		pojištění	130 000
6399		platby daní státnímu rozpočtu (DPH)	350 000
výdaje celkem			45 912 400
třída 8		splátka dlouhodobého úvěru - IROP ZŠ	930 000 *17
výdaje plus třída 8 financování celkem			46 842 400

*4	rozpočtována jen zimní údržba a menší opravy (větší opravy budou případně schváleny dodatečně)
*5	0,7 mil běžný provoz, cca 16 mil prodloužení vodovodu Příkladka I. a Příkladka II. (oprava vodojemu Horní Dola se projektuje a bude případně schválena dodatečně)
*6	1,2 mil běžný provoz a opravy, 1,4 mil FVE na ČOV
*7	0,7 mil běžný provoz (příspěvek zřizovatele)
*8	1,7 mil běžný provoz (příspěvek zřizovatele)
*9	100 tis Kč běžný provoz, 100 tis dílčí obnova nábytku
*10	drobná údržba památek, renovace písma na pomníku padlým Poniklá
*11	pouze běžný provoz, rekonstrukce čp. 60 a 432 budou schváleny dodatečně
*12	pouze běžný provoz, rekonstrukce VO až v případě přiznání dotace bude schválena dodatečně
*13	rekonstrukce ponikelského hřbitova: zeleň, cestní síť, osvětlení,...
*14	obsahuje běžný provoz a nákup automobilu - sklápěč VW Crafter za 1,5 mil Kč
*15	veškeré druhy odpadů
*16	běžný provoz; případná připravovaná rekonstrukce OÚ po přiznání dotace bude schválena dodatečně

SHRNUTÍ USNESENÍ

z 10. zasedání Zastupitelstva obce Poniklá – 4. prosince 2024

ZO Poniklá schvaluje:

- ▶ rozpočtovou změnu č. 3/2024: navýšení příjmů o 9 000 Kč, navýšení výdajů o 9 000 Kč.
- ▶ od 1. ledna 2025 cenu vodného 30 Kč bez DPH (33,60 Kč vč. DPH) za 1 m³ a cenu stočného 70 Kč bez DPH (78,40 Kč vč. DPH) za 1 m³.
- ▶ obecně závaznou vyhlášku o stanovení obecního systému odpadového hospodářství v předloženém znění.
- ▶ změnu č. 3 smlouvy O vytvoření dobrovolného svazku obcí uzavřené dne 4. 12. 2001 dle předloženého návrhu (příloha č. 1).
- ▶ změnu stanov dobrovolného svazku obcí v podobě úplného znění dle předloženého návrhu (příloha č. 2).
- ▶ prodej poškozeného traktoru jako částečného plnění havarijního pojištění za pojišťovnou (aukci) stanovenou cenou 311 000 Kč.
- ▶ střednědobý rozpočtový výhled obce Poniklá na roky 2025–2028.
- ▶ schodkový rozpočet obce na rok 2025 v paragrafovém znění o příjmech 38 842 400 Kč, třídě 8 financování příjmové 8 000 000 Kč (převod zůstatku na účtech), výdajích 45 912 400 Kč a třídě 8 financování výdajové 930 000 Kč (splátky úvěru).
- ▶ poskytnutí daru ve výši 100 000 Kč obcím postiženým povodní v září 2024 prostřednictvím sbírky pořádané Sdružením místních samospráv ČR.
- ▶ zadání zpracování návrhu řešení, projednání s PČR, ŘSD a silničním správním úřadem pro umístění 1 ks

informativního měření rychlosti za pomoci ukazatele rychlosti se zobrazením registrační značky a s možností doplnění stacionárního měřiče na I/14 v Poniklé poblíž čp. 51 a v případě kladných vyjádření schvaluje ZO Poniklá podání žádosti o dotaci na tuto akci prostřednictvím Nadačního fondu Škoda Auto.

- ▶ po projednání uzavření Smlouvy o kontokorentním úvěru s Českou spořitelnou a. s. ve výši 2 mil. Kč, otevření úvěru od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2025, s úrokovou sazbou 1M Pribor + 1,50 % p. a. a bez zajištění.
- ▶ prodloužení termínu realizace projektů „Druhá etapa rekonstrukce chaty na Ruzyni“, „Knihobudka“ a „Masopustní masky“ podpořených v rámci grantového programu obce Poniklá 2024 do 31. 12. 2025.

ZO Poniklá bere na vědomí:

- ▶ prvoinstanční rozsudek ve věci žaloby firmy Moto-Truck proti obci Poniklá a pověřuje starostu obce podat odvolání ke krajskému soudu a případně finanční plnění provádět až po pravomocném rozsudku.
- ▶ pořízení typově stejné náhrady totálně poškozeného obecního traktoru (John Deere 3039R) za cenu 1 464 100 Kč vč. DPH.

Usnesení, které nebylo přijato:

- ▶ ZO Poniklá schvaluje záměr prodeje ppč. 61/1, 62, 3091, 660, 661, vše kú Poniklá.

OBECNÍ KNIHOVNA

NOVÉ PŘÍRŮSTKY DO NAŠÍ KNIHOVNY

-	<i>Byl jednou jeden život – Kosti</i>	K. KRAJČO	<i>Čarodějky</i>
-	<i>Proč? Jak? – série 13 svazků</i>	K. TRPKOVÁ	<i>Někdo z nás</i>
-	<i>Vrchlabí – Dějiny a příběhy vysídlených německých obyvatel</i>	J. WAKE	<i>Pozdrav z Itálie S láskou z Rivier Trable s láskou</i>
J. BŘEZINA	<i>Mimo obraz</i>	C. HOOVEROVÁ	<i>Námi to začíná</i>
Š. JAVŮREK	<i>Sudetský dům III.</i>	S. WILKOVÁ	<i>Když přišli psi</i>
R. BRYNDZA	<i>Záhadná oběť</i>	D. COATE	<i>Mrazivá smrt</i>

Všechny knihy najdete na stránkách knihovny v on-line katalogu v sekci novinky <https://knihovnaponikla.webk.cz>

V úterý 17. prosince od 14 do 16 hod. bude poslední výpůjční den v letošním roce, další až 7. ledna 2025.

Od LEDNA 2025 bude knihovna **otevřena každé úterý od 14 do 16 hod.**

Přeji klidné a spokojené vánoční svátky!

BUONGIORNO!

Chceš mluvit italsky?
Obec PONIKLÁ pořádá
SKUPINOVÉ LEKCE
ITALŠTINY

- ▶ Od 8.1.2025
- ▶ Každou středu
- ▶ V obecní knihovně
- ▶ 17:30 - 18:30

Info: 737 808 608

A PRESTO!

Ochotníci z Poniklé
uvádí ke 160. výročí spolku
divadlo o divadle
**REJŽÁK
Z PRAHY**

Autor: Jaromír Břežný

Kdy: 27. 12. 2024

v 19 hod

Kde: KD Kantýna Poniklá

Bar bude otevřen od 18 hod

po celém světě s fenomenálními úspěchy hraná
legendární maňásková inscenace divadla Alfa z Plzně

Tři mušketýři

konečně v Poniklé – v Kantýně
v neděli 30. 3. 2025 od 15.00

pro diváky od 9 let; 100/50 Kč; předprodej na OÚ Poniklá

NOVINKY ZE ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Předvánoční pozdrav ze školy

Poslední měsíc roku 2024 směle nakouzl svůj krajíc, škola oblékla bílý kabát a její chodby i třídy jsou ověnceny rozmanitou vánoční výzdobou. Téměř každý den se na nástěnkách, parapetech, schodišti či v oknech objeví něco nového a vy jen procházíte prostory a obdivujete kreativitu dětí i učitelů. Když máte štěstí a vašeho pozastavení si všimne některý mladší žáček, čapne vás za ruku a neomylně vede právě k tomu svému andílkoví, vločce, kaprovi či stromečku. A když máte ještě větší štěstí, uslyšíte děti v rámci hudební výchovy zpívat tradiční vánoční koledy, doprovázené klavírem, flétničkami a rolničkami.

Zkrátka – už je to tady...

Kolektiv Základní školy v Poniklé přeje všem čtenářům Zpravodaje příjemně strávený adventní čas a Vánoce plné zdraví, lásky a rodinné pohody.

Níže vám nabízíme vzpomínku na zajímavé akce, které se ve škole udály.

Natočili jsme dva filmy

Věřte nebo ne, titulky této zprávy se zakládá na pravdě. Naše škola dostala nabídku zúčastnit se filmového workshopu, konkrétně se zaměřením na animaci. Na vysvětlenou: Animace je filmová technika, jejíž podstata spočívá v manipulaci se statickými obrázky tak, aby se vytvořilo zdání plynulého pohybu.

Plně obsazená kapacita workshopu – 14 žáků – je jasnou známkou zájmu žáků naučit se něco nového v atraktivní oblasti mediální výchovy. Skupina lektorek z Filmové akademie múzických umění zavítala do Poniklé v úterý 5. listopadu a strávila tu celé dopoledne, během něhož žáci pronikli do tajů animace, naučili se zacházet s potřebnou technikou a přesvědčili se o faktu, že nejdůležitější vlastností animátora je trpělivost a nejtěžším krokem při tvorbě animovaného filmu je vymyšlení námětu pro zajímavý příběh.

Výsledkem tvořivého dopoledne jsou dva filmy, které se podařilo dětem pod vedením lektorek vymyslet a zrealizovat. Dalším krokem je přihlášení těchto snímků do mezinárodní soutěže A-FilmTeens a bedlivé sledování jejich další cesty. Těšíme se také, že díky této soutěži zhlédneme práce vrstevníků z jiných škol. K tomu mělo původně dojít v únoru 2025 v jilemnickém kině. Když však organizátoři akce spatřili ponikelský školní kinosál, volba místa promítání byla jasná!

Černá literární hodinka

Dušičkový čas je dobou vzpomínání, rozjímání, ale také trochu strašení a vyprávění příběhů, ze kterých až běhá mráz po zádech. A co teprve, když dějištěm líčených událostí je přímo Poniklá!

Skupina odvážlivců z druhého stupně se sešla v pondělí 4. listopadu v podvečerních hodinách ve škole, aby se seznámila se strašidelnými příběhy našich hor. Zdrojem těchto vyprávění byla regionální literatura různého data vydání, např. Pověsti českého severovýchodu (1947) Václava Horyny nebo Vůz hrůzy, smrti (2002) Romana Jirsy.

Ti statečnější dokázali i projít setmělou školou až do její nejzazší části a napsat své jméno na tajemný arch. Odměnou pak kromě pocitu vlastního sebezpřekonání byla i řada kreativně pojatého občerstvení – posuďte sami: linecké cukroví ve tvaru duchů (od Markétky Pitřmanové), muffiny zdobené krémem z mascarpone, „krví“ a „tabletami živočišného uhlí“ (od Péti Bacha).

Část zábavy tvořila i hra Černé historky, díky které děti zapojily svou vynalézavost a důvtip.

Po skončení akce zmizely siluety žáků v ponikelské tmě a nezbylo než doufat v jejich bezpečný a přízraky neohrožený návrat domů.

Burza středních škol v Semilech

Dne 5. listopadu se žáci 9. ročníku zúčastnili tradiční Burzy středních škol, kde se představily střední školy z celého Libereckého kraje a z části krajů Středočeského a Královéhradeckého. Žáci mohli načerpat informace celkem ze 40 středních škol a nepřeberného množství různých oborů. A zde jsou jejich některé bezprostřední postřehy:

„Zaujaly mě obory, o kterých bych dříve nepřemýšlela. Rozhodně mi pomohlo vysvětlení, na co je studium zaměřeno, a informace, že po ukončení studia mohu hned pracovat v oboru...“

„Burza mi ulehčila výběr SŠ, ...překvapením byli jezdící roboti z lega.“

„Našla jsem si školu, na kterou se chci dostat.“

„Škola pro hasiče? To jsem netušil...“

Budeme rádi, že živá prezentace jednotlivých představitelů SŠ a následná návštěva dnů otevřených dveří přímo v dané škole pomůže žákům a jejich rodičům zdotat obtížné kroky při výběru, kam podat přihlášky ke středoškolskému studiu.

Úspěch na Pythagoriádě

I v letošním školním roce potvrdil Přemek Jandura své matematické nadání, když v okresním kole ve své kategorii obsadil skvělé 3. místo!

Chválíme a blahopřejeme!

Do iQLANDIE za vědou i zábavou

Příjemným zpestřením výuky se žákům i učitelům prvního i druhého stupně naší školy stal výlet do moderního vědecko-zábavního centra iQLANDIA v Liberci.

Cílem exkurze konané ve čtvrtek 28. listopadu bylo získat odpověď na otázku, proč je dobré se vzdělávat v přírodních vědách a jak se dají ve škole nabyté vědomosti využít nejen k zábavným experimentům.

Dle ročníků byl žákům ušit program na míru formou laboratorních zkoumání i působivých show. Následovala možnost samostatného prohlédnutí všech 4 pater centra, tematicky rozdělených podle předmětu zkoumání.

A tak, pokud byste jeli s námi, spatřili byste např. devátáky točit se hlavou dolů ve „vesmírném kolotoči“ – tzv. 3G treňažeru přetížení, osmáky, kteří mohou – tentokrát bez zábran – rozvinout svůj hlasový potenciál a změřit v hermeticky uzavřené kukani své decibely. Ve chvílích volna nebylo vzácností zahlédnout pár kluků téměř patnáctiletých, hluboce vnořených do fascinujícího světa lega. Žákyně sedmých tříd zaujalo „televizní studio“, ve kterém si zkusily odvysílat vlastní zprávy nebo nadabovat úryvek z kresleného či hraného seriálu.

Dle reakcí žáků můžeme považovat akci za vydařenou.

Mikuláš a jeho parta opět zasahuje

Ani letos se školním dětem nevyhnula neúprosná kontrola. Ve čtvrtek 5. prosince procházel třídami Mikuláš se svou vševědoucí knihou hříchů, andělci s vrchovatými košíčky a čerti – ach běda! Některé – prý zlobivé - děti zažily hotové „peklo“! Naštěstí se z něj všechny úspěšně vrátily do svých lavic a mohly si užít nadílku plnou zdravých dobrot.

Vždyť my tady žádné zlobivé děti nemáme!

Vánoční atmosféra všemi smysly

V sobotu 7. prosince proběhla v Základní škole a na Tuláčkově návsi akce vsuktku velkolepá. Ano, ponikelští mohou říci „každoroční“ a možná jen pozdvihnout obočí nad strnulým úžasem někoho, kdo je tu nový.

Neuvěřitelná souhra tolika skupin dětí i dospělých, obce, Kabinetu kerконоšské slovesnosti a školy, lidského faktoru a techniky, hudby, zvířat, dokonce počasí... je vsuktku obdivuhodná!

Tento den se stal oslavou nadcházejících Vánoc, a zejména lidské tvořivosti.

Na školní prodejní výstavě bylo možné obdivovat originální výrobky nejen žáků, ale i místních dospělých řemeslníků, občerstvit se třeba výbornými palačinkami, tradičními sejkorami či svařeným vínem.

Než jste se však stačili pokochat veškerou krásou, již vás dav unášel do kinosálu, který se stal dějištěm vánoční besídky (všech!) žáků 1. stupně pod vedením paní učitelky Lenky Holubcové a paní vychovatelky Barbory Skalské. Zaznělo pásmo písní a dva drobné muzikály! Se třemi básně-

mi vystoupil i „dramatáček“ – letos nově otevřená pobočka Literárně-dramatického oboru ZUŠ Jilemnice.

Občerstvení skvělými dětskými výkony jsme se vydali na Tuláčkovu návsi a zatímco se množství dospěláků i dětí připravovalo na vrcholné číslo večera, jsme si užívali koncert kapely Kriskros, jejímiž jedinými nástroji byly ženské i mužské hlasy, vytvářející dohromady velmi příjemnou harmonii známých vánočních písní.

A pak to přišlo: Živý mechanický betlém na sněhu. Těžko ten div popsat slovy – to musí člověk vidět! Z dávných dob k nám promluvily všechny zsvícené postavy, bdící nad narozením Ježíška. Příběh, který si alespoň jednou za rok připomínáme, se v okamžiku stal geniálně fungujícím strojkem, šlapajícím v přesném rytmu, že si pak člověk musí položit otázku: Opravdu ty postavy před chvilkou mluvily...?

Pomyslnou třešničkou na dortu se stalo rozsvícení ponikelského vánočního stroměčku.

Vánoce, pojd'te dál...

■ **Lucie Václová, Miluše Kučerová, Zdeněk Vinklář**

Z TŘÍDNÍ KNIHY PŘEDŠKOLÁKA

Podzim se přehoupl do druhé poloviny, vánoční čas se pomalu přiblížil, a tak nás lákalo navštívit místní firmu **Rautis**, ve které se, jak všichni víte, ručně vyrábějí ozdůbky na vánoční stromečky. Protože v předem domluvený den nebylo právě příznivé počasí, vydali se Zvidálci hned po svačině, vybaveni batůžky s pláštěnkami, do horní Poniklé pěšky a malí Kulíšci si i tentokrát užili jízdu v hasičském autě s panem Klikorkou. Tentokrát obě cesty, nahoru i dolů. V Rautisu provedla skupinu Zvidálků paní Simona Zuzánková a Kulíšky paní Martina Soukupová. S úsměvem a krásným výkladem vhodným pro malé děti nás provedly celým provozem firmy a vysvětlily nám postup vzniku foukaných ozdob. Na památku jsme dostali pro každého sadu na vytvoření vánoční hvězdičky, kterou si každý ve školce s paní učitelkou navlékl, s dopomocí smontoval a odnesl domů. Děkujeme.

Koncem listopadu v rámci **týdenního tématu „Lidská povolání“** se Kulíšci vydali na zahrádku, aby si zkusili pracovat jako pan zahradník. Vyzbrojeni hrabíčkami, lopatkami, košečky a nákladními auty na odvoz listů se za slunečného dopoledne pustili s chutí do podzimního úklidu. Zatímco si Kulíšci užívali zahrádky a podzimního sluníčka, ke Zvidálkům přišla na návštěvu paní **Ing. Míla Gembická** se vzdělávacím programem **„Malý chemik“**. Děti si pod jejím vedením ověřily znalosti o nebezpečných látkách, které používáme běžně v domácnosti, vyzkoušely si několik pokusů s vajíčkem, zubní pastou a Coca-Colou, podařilo se jim vyrobit vlastní zubní pastu. Program děti opravdu zaujal a moc paní Gembické děkujeme za návštěvu. Zvidálci se potom přidali ke Kulíškům při úklidu zahrádky. Protože nám počasí přálo, podařilo se nám společným úsilím do konce týdne zahrádku pořádně uklidit a připravit k zimnímu spánku. Aby se jí dobře usínalo, zazpívaly jí děti ještě ukolébavku a popřály jí krásný a pohodlný zimní spánek. Už se všichni moc těšíme, až ji zase na jaře probudíme a budeme si na ní zase hrát.

Škola a školka

Na začátku prosince k nám zavítal s pohádkou „O Ježíškovi“ pan Los z „Divadla Na Cestě Liberec“. Archanđel Gabriel nás v ní provedl příběhem Ježíška, Josefa, Marie a všech, kdo přišli do Betléma Ježíška pozdravit a obdarovat. Čert ve službách krále Heroda se sice hodně snažil, ale archanđel Gabriel jejich plány nakonec překazil. Po skončení nádherné pohádky si děti mohly všechny loutky ještě jednou zblízka prohlédnout. Bohužel hodně dětí bylo tento týden nemocných a o pohádku přišly. Všem ostatním se moc líbila a těší se na další setkání.

Advent zaklepal na dveře a vánoční svátky se rychle přiblížily. Proto jsme druhý adventní týden pozvali rodiče k nám do školky, aby si společně se svými dětmi vytvořili vánoční dekorace pod vedením lektorky paní Soni Fišerové. Někdo stihl dřevěný vánoční stromček, někdo malý přívěšek v podobě čepičky s kulichem, někdo obojí. Odpoledne proběhlo v milé předvánoční atmosféře. Moc děkujeme lektorce paní Fišerové a všem, kteří nelitovali času a svou návštěvou přispěli k příjemně strávenému adventnímu odpolední.

Den před svatým Mikulášem se děti i paní učitelky přestrojily za anděly, čerty a Mikuláše, aby společně oslavily jeho svátek „**andělsko-čertovsko-Mikulášským rojením**“. Zahráli jsme si různé hry, zatančili si při pěkných písničkách a v tom... zazvonil zvonek. Všichni jsme se trošku lekli, jestli si náhodou už nepospíšili čerti na návštěvu. Ale to si přivstal jenom Mikuláš a nechal nám u venkovních dveří, pod vánočním stromkem, nůši plnou balíčků s dobrotami pro každého. Všichni jsme si dopoledne moc užili a děti si připomněly, že večer bude chodit už ten „opravdový“ Mikuláš a jeho andělsko-čertovský doprovod.

Do Štědrého dne už chybí jen dva adventní týdny a nás ještě ve školce čeká vánoční besídka a rozbalování dárků pod vánočním stromkem ve školce. Ježíšek na nás snad nezapomene a přijde za námi o trochu dříve, ale o tom až později.

Už teď se všichni moc těšíme na Vánoce.

Přejeme Vám krásné a šťastné prožití vánočních svátků a hodně zdraví, štěstí a pohody v novém roce 2025.

■ M. Tuláčková, MŠ Poniklá

ZPRÁVY ZE ŠKOLSKÉ RADY

Ve čtvrtek 7. listopadu proběhlo jednání školské rady. Kompletní zápis bude k dispozici na webových stránkách ZŠ (zs.ponikla.cz), zde bych chtěla stručně shrnout témata, kterým jsme se věnovali.

Ředitel školy předložil školské radě výroční zprávu školy za školní rok 2023/2024, kterou školská rada schválila.

Stavební úpravy

Zdivo ve vstupních prostorách školy po osekání omítky vyschlo, zdroj nepříjemného zápachu v prostorách 3. třídy stále nalezen nebyl. Pokračuje vylepšování prostor 8. třídy (bývalé dílny), kam byla instalována renovovaná interaktivní tabule.

Akce školy

V dubnu 2025 opět proběhne den otevřených dveří pro děti z partnerských škol.

V sobotu 17. května 2025 se bude konat oslava 300 let od zahájení vzdělávání v Poniklé. Školská rada věnovala velkou část schůzky sběru námětů k programu a průběhu akce. Bylo domluveno založení samostatné pracovní skupiny „PS300“, která se bude věnovat pouze této akci a bude se scházet častěji.

Ostatní

Během letních prázdnin zavítala do obecní knihovny architektka. Školská rada navrhla zpracovat do návrhu úprav vylepšení prostoru pro sezení tak, aby jej mohly využívat i větší skupiny dětí. Škola získala knihy a částečně i vybavení z rušené knihovny na Jestřábí.

Výlet do Anglie – žákům byla nabídnuta možnost zúčastnit se zájezdu do Anglie, přihlásilo se mnoho zájemců. Zatím se stále čeká na informace od organizátora, pokud bude méně míst, budou mít přednost děti z 8. a 9. ročníku. Jakmile bude jasno, budou informováni rodiče.

Ve spolupráci s Kabinetem kerконоšské slovesnosti se ZŠ bude podílet na rozsvěcení stromu v sobotu 7. 12. 2024. Proběhne v podobném formátu jako loni – jarmark, besídka, betlém. Vzhledem k maximální naplněnosti školního sálu vždy při besídce se ŠR zamýšlela nad možnostmi změny či jiné organizace, bude případně realizováno příští ročník.

Další jednání Školské rady je plánováno na únor 2025. S vašimi podněty se můžete obracet na kteréhokoli člena Školské rady, kontakty najdete na webových stránkách školy (zs.ponikla.cz).

■ **Barbora Kulhavá, předsedkyně školské rady**

T. J. Sokol Poniklá a Obec Poniklá zve na

SOUSEDSKÝ PLES

KD Kantýna
Poniklá
Vstupné 150 Kč

Slosovateľné vstupenky

Teplá kuchyně

HRAJE
KAPELA
FUTRÁL

18.01.2025
OD 20 HODIN

Vstup pouze ve společenském oblečení

TJ Poniklá Vás srdečně zve na

SPORTOVNÍ PLES

Který se koná vsobotu dne **22.2.2025**

VKD Kantýna v Poniklé

od 20,00 hodin

vstupné 120,- Kč

Ktanci i poslechu hraje skupina

DUO WELA

Bohatá tombola

nekuřácké prostředí

PONIKELSKÉ POSVÍCENÍ 21. 9. 2024

Milí přátelé a sousedé, milá babičko.

Letošní ponikelské posvícení se vydařilo na jedničku! Počasí nám přálo a sluníčko vykouzlilo úsměvy na tvářích všech návštěvníků. Do tradiční soutěže o nejlepší koláč se přihlásilo osm odvážných hospodyňek se svými mistrovskými kousky, takže porota sestavená z příchozích účastníků měla co dělat, aby ochutnala každý z nich. Některé koláče bohužel nestačily na všechny ochutnávající – kdo dříve přišel, ochutnal vše, kdo se na chvíli zapovídal se sousedem, už nestihl jeden či dva koláče ochutnat. Sváteční atmosféru zpestřilo vystoupení našich talentovaných Sojčat, která nám zatancovala na všem známé písničky z dětství. Mnohým nám to nedalo a pomohli jsme se zvukovou kulisou. Rdo měl zájem, mohl se vydat i na komentovanou prohlídku místního muzea.

A jak to dopadlo? Vyhlášen byl nejchutnější i nejkrásnější koláč, ale korunu slávy si nakonec odnesli tři absolutní vítězové, kteří zazářili jak chutí, tak vzhledem. Takže nezbyvá než poděkovat všem, kteří se na té parádě podíleli a všem, kteří se nebáli hodnotit tak těžko odlišitelné výtvořky.

Na posvícení nechybělo ani pravé sousedské popovídání – u stolu to bzučelo jako v úle, když se začaly ochutnávat dobroty všeho druhu. Vedle koláčů přišly na řadu i domácí pomazánky, kterých bylo tolik, že každý musel najít něco podle svého gusta. Česneková pro odvážné, masová pro gurmány, mrkvová pro ty, co si potrpí na zdravé pochoutky, a nivová jako královna všech sýrových pomazánek. A jaké by to bylo bez škvarkové a řepové pomazánky! Tyhle delikatesy také měly svou vlastní fanouškovskou základnu. Škvarková zmizela rychlostí blesku – zřejmě někomu připomněla staré dobré časy u babičky. Řepová zase překvapila svou svěží chutí, která potěšila jak milovníky tradiční, tak moderní kuchyně. A tak se povíдалo, ochutnávalo a smálo se. A pečivo? To zkrátka nestačilo! Obsluhující děvčata nestihala dokrájet a donášet správné množství pečiva, ale i to k posvícení patří, dojedené a znovu prostřené stoly. Má to být den plný laskomin i pravého sousedského nadšení a srdečnosti! Role stolu vládla skvělá atmosféra, kde si každý s každým rád popovídal, pochválil pomazánky, koláče nebo jen tak prohodil pár veselých historek. Bylo vidět, že posvícení je nejen o dobrotách, ale i o vyprávění. Smích a dobrá byla slyšet daleko široko – byl to zkrátka den, kdy se nejen ochutnávalo a zpívalo, ale i srdečně pobavilo.

A zavzpomínalo se na ponikelské muzikanty, kteří nám před nedávnem k posvícenskému veselí hráli, ale dnes už tu s námi nejsou. Jejich písně a muzika, které kdysi zněly vesnici, nám stále zůstávají v našich srdcích a myšlenkách. Díky nim máme krásné vzpomínky na časy, kdy se u stolu hrálo na harmoniku a „štěbenec“. Ať už tu nejsou fyzicky, jejich hudba a radost, kterou rozdávali, jsou s námi pořád.

Na závěr přikládáme tabulku s počtem bodů, které porota udělila jednotlivým koláčům. Musíme ale zdůraznit – všichni zúčastnění jsou vítězi! Každý koláč měl své jedinečné kouzlo a chutnal výborně, takže žádné bodování nemůže vystihnout všechnu tu práci a lásku, kterou do pečení naše hospodyňky vložily. Děkujeme všem, kdo se účastní, a těšíme se na příští posvícení plných sladkých a slaných dobrot!

Poslední poděkování patří majitelům Muzea krkonošských řemesel, kteří otevřeli své dveře a nabídli návštěvníkům jedinečnou možnost nahlédnout do historie našeho kraje. Díky nim bylo posvícení nejen o jídle, ale i o poznávání krásné místní tradice.

Hospodyňky Okrášlovacího spolku a rodina Pičmanových

	HOSPODYŇKA	VZHLED	CHUŤ	CELKEM	POŘADÍ
1	Teta Anička H.	62	45	107	2.
2	Tetka Míla G.	38	34	72	6.
3	Tetka Lenka S.	39	36	75	5.
4	Babička Květa	26	38	64	7.
5	Teta Martina	30	33	63	8.
6	Teta Markéta H.	42	43	85	4.
7	Teta Verunka P.	79	45	124	1.
8	Tetka Zdeňka P.	51	37	88	3.

Koláč tetky Zdeňky, č.8

Na formu 44x35 cm

Ingredience těsto: 6 vajec,

8 lžic kr.cukru,

8 vrchovatých lžic pol.mouky,

8 lžic vroucí vody,

3-4 lžice oleje,

1/2 prášku do pečiva,

špetku soli do bílků,

marmeláda a rum na pomašlování korpusu.

Ingredience krém :

3x 33% smetanu,

1x 15% zakysanou smetanu,

1x pomazánkové máslo,

3x ztužovač,

3x vanilkový cukr,

Na vrch 3/4 l želatiny. (3 balíčky želatiny)

Postup :

odděl žloutky od bílků. Vyšlehej bílky do hustého sněhu přidej postupně po lžících (4) půlku cukru. Ve druhé misce tři žloutky se zbytkem cukru (4 lžice). Pak přidáme postupně po lžících vroucí vodu, pak olej. Nyní po lžících vmícháme pol.mouku, do poslední lžice přidáme prášek do pečiva. Do těsta nyní přidáme na 3x vyšleháme sníh a opatrně zapracujeme. Vylijeme na papírem vyložený pekáč a dáme péci do vyhřáté trouby na 175 °C na cca 15 minut. Korpus pomašlujeme rozmíchanou marmeládou s rumem. Připravíme si krém, šlehačku vyšleháme se ztužovačem a vanilkovým cukrem, pak přidáme zakysanku a pom.máslo a znovu vyšleháme. Natřeme na vychladlý korpus, poklademe jahodami popř. jiným ovocem. Nakonec zalijeme želatinou. Já používám tu od hasse- (do suché želatiny v kastrůlku přidám cukr a dobře rozmícháme, přileju studenou vodu a opět míchám, pak přivedu k varu.) Dáme do lednice ztuhnout. Pak sníme.

Koláč Babí léto

Vítězný koláč č.7 Verunky

Na 1kulatou formu

Ořechové těsto

10dkg mleté vlašské ořechy

20dkg hladké mouka

Špetka soli

70-90g cukr moučka

Asi 150g změkklého másla (dáváme odhadem, aby těsto drželo u sebe a hezky se s ním pracovalo)

Smícháme po částech, natlačíme do formy. (formu nejprve vymazat tukem a vysypat hrubou moukou – jako vždycky).

Tvarohová náplň

250g tvaroh

1vanilkový cukr

Citronová kůra (trošku)

1 žloutek (nebo celé malé vajíčko)

lžice rumu

Dýňová náplň

Pyré z hokaida

1čaj. lžička mletý zázvor

1čaj.lžička skořice

1čaj.lžička perníkové koření

Malá špetka muškátový květ

1 vanilkový cukr

Cukr podle chuti

1 pol.lžice vanil.puding

Návod:

Na těsto dáváme na střídačku obě náplně. Když je koláč celý pokrytý, můžeme ho ozdobit zbytky těsta – vytvarovat lístky nebo květy.

Nakonec dáme péct. Moje trouba peče na horkovzduch 175°C zhruba 45minut.

Krájíme až když je koláč vychlazený.

SETKÁNÍ OKRÁŠLOVACÍCH SPOLKŮ

Na začátku listopadu proběhlo první setkání Okrášlovacích spolků. Sešli jsme se ve Vrchlábí, kde se nám zástupkyně vrchlabského spolku Zdeňka Flousková pochlubila s jejich aktivitami během krásné dopolední procházky. Společně s členy dalších Okrášlovacích spolků jsme sdíleli své působení v jednotlivých obcích. Některé spolky jsou spíše orientovány na životní prostředí, jiné spíše na akce společenské. Bylo to velmi inspirativní dopoledne, které odpoled-

ne pokračovalo i krátkou prezentací každé zúčastněné obce. Snad se budeme moci opět pochlubit zajímavými akcemi i v příštím roce. Děkujeme paní Zdeňce za tuto aktivitu a dodání energie na další přípravy plánovaných dobrodružství.

■ **Okrášlovací spolek Poniklá**

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ

Rádi bychom touto cestou poděkovali těm, kteří darují tu nejcennější tekutinu na světě, která je v medicíně stále ještě nezastupitelná – **KREV**. Dělají to z vlastního přesvědčení a pro kohokoliv z nás. Je skoro neuvěřitelné, že jeden odběr krve může zachránit až 4 lidské životy.

V roce 2024 získala zlatou plaketu za 40 odběrů paní Michaela Brýdlová, Poniklá 412.

Nejen jí, ale všem čestným dárcům, kteří během tohoto roku navštívili kteroukoliv transfúzní stanici, velmi děkujeme a přejeme pevné zdraví, spokojenost, radost a pohodu v čase adventu i v novém roce 2025.

Pokud by někdo z Vás chtěl rozšířit řady dárců krve, navštivte, prosím, transfúzní stanici v Jilemnici. Bylo by to krásné novoroční předsevzetí.

Tak jako každý rok, další slova díky patří všem, kteří se zapojili do sbírky pro charitu. Opět se poměrně velké množství darovaných věcí dostalo nebo dostane k lidem, kteří se pro svůj věk, zdravotní postižení, nemoc, osamocení či životní krizi neobejdou bez této pomoci.

■ **Výbor ČČK Poniklá**

NEZÁVISLOST
DOBROVOLNOST
NESTRANNOST
SVĚTOVOST
JEDNOTA
NEUTRALITA

**DOBROVOLNOST
HUMANITA
NESTRANNOST**

NEUTRALITY
UNIVERSALITY
VOLUNTARY SERVICE
UNITY
IMPARTIALITY
HUMANITY

VÝSLEDKY SOUTĚŽE O NEJKRÁSNĚJŠÍ DÝNI

Na konci října se nám na návsi opět rozsvítily tradiční dýně. Přestože začátek celého týdne byl poměrně vlažný, postupně se podařilo kolem kostela umístit 33 vyzdobených dýní všeho druhu. V letošním roce byly do soutěže všechny dýně nafoceny a umístěny na www.hlasujprofotku.cz. Kdo hlasovací soutěž o nejkrásnější dýni sledoval, všiml si líteho boje o prvenství, který byl na náš státní svátek 17. listopadu ukončen více než nerozhodně. O prvenství se se stejným počtem třiceti hlasů dělí klan rodu Dobiášů – konkrétně **Štěpán Dobiáš, Anitka Dobiášová a Jakub Dobiáš**. Vítězům gratulujeme a snad je potěšíme drobnou odměnou.

■ **Radka Paulů**

FOTBAL V PONIKLÉ – podzim 2024

MUŽI VÝSLEDKY

TJ Sokol Kruh / SK Semily	TJ Poniklá	0:3	
TJ Poniklá	HSK Benecko	0:3	kontumačně
TJ Sokol Rovensko B	TJ Poniklá	5:0	
TJ Poniklá	Slavoj Kořenov / TJ Desná B	1:1	
TJ Sokol Horka	TJ Poniklá	3:2	
TJ Poniklá	TJ Sokol Kruh / SK Semily C	5:2	
SF Studenec / So Dolní Branná	TJ Poniklá	4:2	
TJ Poniklá	TJ Sokol Horní Branná	1:3	
TJ Poniklá	SF Studenec / So Dolní Branná	3:0	kontumačně
TJ Poniklá	TJ Sokol Víchová n. J.	0:4	

MUŽI TABULKA

	Družstvo	Počet zápasů	Skóre	Počet bodů
1	TJ Sokol Víchová nad Jizerou	9	27:6	27
2	TJ Sokol Horní Branná	10	30:10	23
3	SF Studenec / So Dolní Branná	10	35:17	21
4	TJ Sokol Horka u Staré Paky	9	31:24	14
5	TJ Poniklá	10	17:25	10
6	HSK Benecko	10	13:27	10
7	Slavoj Kořenov / TJ Desná B	10	16:26	8
8	TJ Sokol Rovensko B	10	23:34	7
9	TJ Sokol Kruh / SK Semily C	10	14:37	7

STARŠÍ PŘÍPRAVKA (U11) TJ PONIKLÁ

Letošní podzimní část sezóny jsme zahájili turnajem konaném v Turnově 31. 8. 2024. Sahráli jsme tam celkem 8 zápasů s bilancí 5 výher, 1 remíza a 2 porážky s celkovým skóre 29 vstřelených branek a 16 obdržených.

Týden na to nám začala klasická sezóna, ve které jsme sehráli 11 utkání. Devět zápasů se nám podařilo vyhrát. A pouze ve dvou případech jsme utrpěli porážku. Celkový poměr vstřelených a obdržených branek je 128:54.

Základna čítající čtrnáct hráčů: Tomáš Šír (59), Radim Kučera (20), Antonín Petruška (19), Tadeáš Hájek (11), Štěpán Dobiáš (6), Lukáš Kučera (5), Vilém Hrbáček (4), Jáchym Jirouš (3), Matouš Harcuba (1), Tadeáš Petruška, Tobiáš Petruška, Jakub Novák, Anna Kulhavá, Kristýna Zelinková – se nám rozrostla na patnáct. Novým členem je Jakub Chládek. (Údaj v závorce je počet vstřelených branek za 11 zápasů.)

■ **Za oddíl TJ Poniklá RP**

JEDNOU V ROCE, PRVNÍ ADVENTNÍ SOBOTU...

...se všichni sejdem na ponikelské návsi, abychom:

- * nakoupili vánoční dárky na školním jarmarku
- * podívali se, jak to našim dětem hraje a zpívá na vánoční besídce
- * si dali svařák, sejkory, něco sladkého nebo i ostřejšího společně se sousedy a kamarády
- * se naladili na vánoční notu díky malému koncertu
- * zažili krásnou atmosféru během naší speciality – živého mechanického betlému
- * rozsvítili náš vánoční stromeček.

Všechno se nám podařilo. Na jarmarku byly k dostání vánoční svícný z chvojí i dřevěné, ozdoby nejrůznějších druhů, jmelí, perníčky, keramika, mýdla, svíčky, ošatky, nebo třeba i háčkování plyšáci. Vyrobity buď přímo děti ve škole, nebo šikovní Ponikeláci.

Kdo chtěl vidět vánoční besídku, musel přijít zavčasu. Děti z celého prvního stupně mohly zažít, jaké to je, hrát a zpívat doslova před natřískaným sálem. Mladší děti se proměnily v partu sněhuláků a čtvrtáci nám zahráli a zazpívali Karkulku. Premiérové vystoupení měl dramatický kroužek, který nás přenesl do zimní atmosféry.

Na návsi se mezitím čile popíjel svařák i čaj, jedly se sejkory, párky v rohlíku i buchty a vánočky. V pět hodin se rozezněly první tóny vánočního koncertu v podání vokální skupiny KrisKros a cappella. Kombinace vánočních koled a beatboxu se ukázala jako skvělá volba, která rozhýbala celou návěs.

Vrcholem celé adventní soboty byl však samozřejmě námi všemi milovaný živý mechanický betlém. Počasí nám letos přálo, návěs byla bílá, děti nemrzly ani nemokly, svícení i dramaturgie byly na jedničku. Prostě zase krása a teď už honem ještě rozsvítit ten stromeček. Odpočítáme... a nic. Zasmála se celá návěs, chvilka napětí a už svítíme!

Trocha statistiky:

- * vypilo se nejspíš 115 litrů svařáku
- * živý mechanický betlém čítal na 70 postav, z toho několik živých zvířat
- * na sejkory se spotřebovalo asi 40 kg brambor
- * párků v rohlíku se prodala necelá stovka
- * na besídce se představilo 36 dětí a diváků ve školním sále bylo určitě aspoň třikrát tolik

Děkujeme základní škole Poniklá a všem, kteří se na uspořádání této akce podíleli!

■ **Bára Kulhavá, Kabinet kerконоšské slovesnosti**

OHLÉDNUTÍ ZA LETOŠNÍM SVATOMARTINSKÝM PUTOVÁNÍM VE FOTOGRAFIÍCH

Parta sokolíků na startu ve vestibulu sportovní haly.

Na čtvrtém stanovišti tradiční krkonošské sejkory z letní kuchyně manželů Scholzových.

Prostřeno na pátém stanovišti u Skalských, za účastníky je již polovina jejich trasy a 0,5 litru vínečka.

Oáza tepla ve foyer obřadní síně – akumulacky občas vítězí nad ochutnávkou.

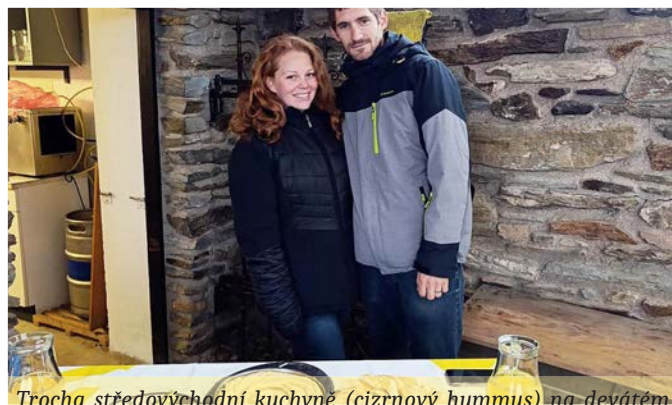
Příprava na posledním stanovišti – pořadatelé degustují z nadrozměrných pohárků.

A takto to vypadá, když se sejdou všichni najednou.

Vyzdobená garáž na osmém stanovišti a výborné svatomartinské rohlíčky od manželů Šedých.

Trocha středověké kuchyně (cizrnový hummus) na devátém stanovišti u Krkonošského muzea – a zase moravské víno, vzorek 17 a 18!

BETLÉMSKÉ SVĚTLO

Poniklá

Kostel sv. Jakuba

*Štědrý den 24. 12.
od 12 do 18 h*

*V tuto dobu bude kostel otevřený
a od betlémského světla si zde
můžete zapálit svoji svíci.*

Pořad vánočních bohoslužeb

v kostele sv. Jakuba Většího v Poniklé

Úterý 24. 12.	Štědrý den – „Půlnoční“	22:00
Středa 25. 12.	Slavnost Narození Ježíše Krista	18:00
Sobota 28. 12.	Svátek sv. Rodiny	18:00
Středa 1. 1. 2025	Slavnost Matky Boží Panny Marie	16:00

Pravidelné bohoslužby v roce 2025

Středa 18:00

Sobota 16:00

(letní čas 17:00)

ŠKOLNÍ BUDOVY	KOSTEL A FARA	STRUHY A VODOVODY	DIVADELNÍ BUDOVY	CVIČIŠTĚ	ROUBENÉ STAVITELSTVÍ	MOSTY A LÁVKY	DOLY	TOVÁRNÍ BUDOVY	KŘÍŽKY A KAPLE	NEJSTARŠÍ PAMÁTKY	MLÝNY	HASIČSKÉ ZBRONJICE	POMNÍKY PADLÝM	HŘBITOVY	SILNICE A CESTY	ŽELEZNICE	HOSTINCE A HOSPODY
---------------	---------------	-------------------	------------------	----------	----------------------	---------------	------	----------------	----------------	-------------------	-------	--------------------	----------------	----------	-----------------	-----------	---------------------------

Ponikelské hostince a hospody

Pro osmnácté a poslední putování po stavebních zajímavostech naší vsi jsme si pošetřili téma hostinců a hospod. Dnes by to po těch stávajících byla procházka velmi střídáma, ale v časech které nás nejvíce lákají, nebudeme vědět, do kterého lokálu vlézt dříve. Navzdory velmi bohatému materiálu budeme proto vždy jen zlehka nahlížet do jednotlivých stavení a u každého z nich se pokusíme pojednat jen některou dílčí zajímavost. A zdaleka ani nenavštívíme všechny lokály, jinak by nás totiž z toho všeho nutně stihla kocovina!

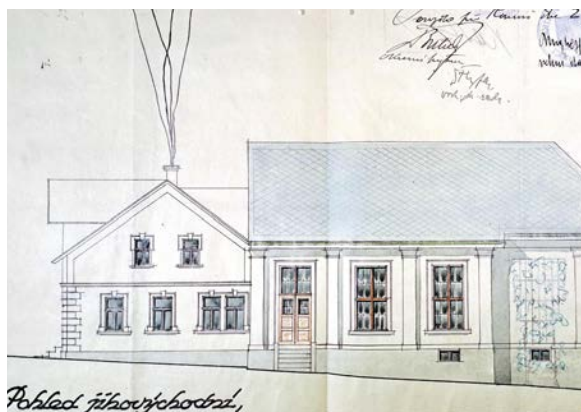
Zlatá éra hostinců

Pozorný čtenář našeho seriálu již dobře ví, že největší pozornost obvykle věnujeme událostem konce 19. a počátku 20. století. V této volbě se zračí nejen osobní preference autora, ale zejména fakt, že to je právě ta doba, kdy v naší vesnici panoval skutečně čilý stavební i společenský ruch. A v případě hostinců a hospod to platí bez debat. Jejich nabídka kulminující počtem i kvalitou na konci první republiky je z dnešního pohledu až neuvěřitelná. Soupis pohostinských zařízení pro Poniklu a Přívlačku z této doby čítá nějakých plus minus 15 položek! Arci že ne všechna zařízení poskytovala kompletní stravovací služby. Některé hospůdky měly koncesi omezenou třeba jen na jednoduchý výčep piva, jiné ale (Holubec v Poniklé, Enkler na Přívlače a Bartoňová na Jilmu) disponovali vlastním sálem s čilým kulturním i sportovním využitím).

Tuláček (u Jírů) – Zapovězené hry a policejní hodina

Rakousko-uherský úřednický aparát nemá obdoby! Z jeho obdivuhodné byrokratické mašinerie, se vši vervou se vyžívající v pokud možno i těch nejposlednějších detailech, těžíme (v dobrém i zlém) dodnes. A kdo v takovém prostředí pochybí, ten aby si chystal stohy papírů, protože kola ouřadů se právě roztáčejí. Svě si při tom opakovaně zažil třeba hostinský František Tuláček provozující „U Jírů“ (v dnešním čp. 219) koncesi výčepu piva a lihovin.

Asi dva roky poté, co přebírá živnost po matce, je roku 1892 usvědčen z hraní zakázané hry. Pokutou 5 až 10 zlatých to mají odkákat všichni hráči, pro hostinského je však vyměřen trest 50 zlatých a zejména velmi přísná roční ztráta živnosti! Proti tomu se František Tuláček odvolává a krásně hraje na city pana okresního hejtmána: „...nemám tolik prostředků, abych bez živnosti té mohl celý rok živ býti a matku svou, která by takto nevinně trpěla, na dále podporovati. (...) Nyní mám před svatbou a přijdu-li o koncesi a budu bez zaměstnání, nevím, dojde-li ku svatbě, tak že celá má existence jest ohrožená...“

Hostinec Enklerových (dnes přestavěný v apartmánový dům vedle „Pečovateláku“) býval architektonicky zajímavým objektem a po naznačené přístavbě tanečního a divadelního sálu se stal společenským středobodem obce Přívlačka.

Hospoda Na louce, dost možná sloužící svému účelu již od doby výstavby v roce 1707. V poznámce v rejstříku hostinských živností stojí doslova: nejstarší hostinec v obci, prý přes 200 roků starý. Takže již přes 300...

Na pomoc spěchá i starosta obce pan František Tomáš, který se jménem představenstva obce velmi zúčastněně přimlouvá za mílost a „dle pravdy stvrzuje, že pan František Tuláček (...) až dosud svobodný, těž vojn v záloze, až do nejposlednějšího času byl úplně zachovalý a spolehlivý, z rodiny řádné, nejlepší pověsti se těšící, že dále podporuje svou starou matku, živnost hostinskou a výčepnickou taktéž řádně vedl a že není obavy, že by opětně zneužil koncese hostinské k provozování zapovězených her.“

Načež pan okresní hejtmán otcovsky blahosklonně i přísně k ročnímu zákazu živnosti sděluje, že: „...zrušuje se nález ten, varuji Vás však zároveň, že jestli jednou ještě dopustíte se nějakého přestoupení zákona, pak Vám bez milosti koncese ta navždy odňata bude.“

A pan František Tuláček si snad ponaučení bere k srdci, neboť další dohledatelné trestní opletačky s úřady ho čekají až za 20 let. To když jeho hosté pobýli ve výčepu v noci z 15. na 16. března 1913 „až“ do 0 h 45 min, tedy déle, než „policejní hodina“ povolovala. A připomeňme, že Poniklá v té době četnickou stanicí měla (zrušena až po 2. sv. válce). Vtipné na tom je, jak obratně si pan hostinský při obhajobě počínal. Nejprve totiž na výslechu u obecního starosty pohotově uvádí, že 16. března byla neděle, a tudíž svátek, a tudíž policejní hodina byla nikoliv o půlnoci, ale až o jedné v noci. Pan starosta vysvětlení přijal a referoval výše, jenže na Okresním hejtmánství v Jilemnici už se nachytat nenechali a sdělují zpět do Poniklé, že pan starosta byl u výslechu „uveden v omyl“, protože prodloužená policejní hodina by se nepočítala ze soboty na neděli, ale až z neděle na pondělí. A nařizují další výslechy v Poniklé. V protokolu tohoto výslechu pak reaguje pan Tuláček s typickou mazaností a předestírá před úřady svoji (ne sice moc věrohodnou, ale pěknou) verzi události: „...byli u mne pouze čtyři hosti a zábavou u nás hráli obvyklou hru „kolečko“, ta hra trvá někdy až dvě hodiny. A jelikož neměli dohráno ve 12 hodin, proto hráli ještě do ¾ na 1 hodinu. Když pan četnický závodčí přišel a sdělil mi, že jest před 1 hodinou po půlnoci, hned museli hostinec opustiti, ačkoliv jsem od 12 hodin žádné pivo nečepil a žádný ani pivo již neměl, to sám strážmíster musí osvědčiti. Proto nemám žádné viny, neb jsem svoji povinnost před půlnocí vykonal, že jsem hostům oznámil, že již žádné pivo nebudu nalívat a hru by ukončili, a jelikož se jednalo jen asi o tři rozdání karet, déle se nezdrželi a ve ¾ na 1 hodinu všichni odešli.“

No řekněte, měli byste srdce se po takovém člověku „vozit“? Neměl ho ani pan okresní hejtmán, když po všem tom vyšetřování vyměřuje pokutu 4 K (4 koruny, tedy 2 zlaté, tedy obnos spíše symbolický).

Enkler vs. Koudelka – Ostrá konkurence u nádraží

Přeskočme teď na chvíli na Přívlaku, kde se v letech kolem stavby železnice rozhořel lýtý konkurenční boj o občerstvování žiznivých cestujících. Pohledem pana Enklera se podíváme na obtížné (na jiných místech vsi se opakující) konkurenční boje. Enklerovi, kteří se časem vypracovali na nejdůležitější hostinské na Přívlaku, totiž začínali s mnoha těžkostmi... Pevné zdi okresního archivu skrývají řadu dokumentů, které se dnešnímu čtenáři mohou zdát být vtipné – ale to hlavně proto, že ty v nich probublávající osobní sváry jsou už sto let staré. Pan Enkler v nich na pole hostinských vstupuje udáním, že místo své kramářské činnosti (obchodnické) fušuje konkurenci do řemesla tím, že alkohol nejen prodává (což by mohl), ale i rozlévá (na což koncesi nemá). Takové věci se těžko dokazují, a tak přívlacký pan starosta Marek (pověřený okresním hejtmánstvím provést výslechy) zaznamenává 14. 7. 1897 do protokolu: „Předvolaný Josef Enkler (...) se vyjádřil, že nikdo mu dokázati nemůže, že on provozuje výčep líhových nápojů, že on prodává líhové

Výstavní Tomičkův hostinec na křižovatce důležitých cest. Krom elegantního kočáru pózují na fotografii též cihly, které ovšem patří stavbě mimo záběr, totiž rodící se „Škvárovně“, no prostě „Šedesátce“.

Preložka si uchovává desítky let svůj stejný ráz. Jen jedna změna tu nastala. Místo staříčkého Noskova hostince, někdejšího čp. 1 (zcela vpravo), je dnes parkoviště.

Nejdůležitější pohostinské zařízení ve vsi drželi, jak jinak, Holubcové. Když roku 1888 přistavěli k původnímu obchodu, hostinci a podkrovnímu tanečnímu a divadelnímu sálu i nový zděný objekt sálu (stavba vpravo), nebylo jim ve vsi rovno. Zachovaly se nám i cenné fotografie interiéru.

nápoje jen v uzavřených lahvích. (...) Dále se vyjádřil, že celé to udání zakládá se pouze na mstě hostinského Petra Koudelky.“ Enkler žádá vyslechnutí u okresního hejtmanství, kterého se mu dostává, leč nepřesvědčí vyšetřujícího a je odsouzen k pokutě 10 zlatých, nebo dvěma dnům vězení.

Následně tedy podává krasopisné „v hluboké úctě pokorné odvolání“; v němž mimo jiné rekonstruuje jeden z vícero vytykaných prohršků po svém: „*Antonie Havličková z Přívlače přišla sice ke mně pro kořalku, kterou jsem jí v krámě mého domu (...) v uzavřené nádobě, tedy lahvi uzavřené, prodal, ač měla prázdnou lahev s sebou. Ona ale vyšla ven před můj dům, tam uzavřenou láhev sama otevřela a kořalku do své otevřené lahve přelila.*“ Enkler chytře dvojité podtrhává sousloví „v uzavřené nádobě“ a „před můj dům“ a zakončuje prosbou: „*Vysoké c. k. místodržitelství, račiž trestní nález (...) zcela zrušiti a pokutu 10 zl (...) odepsat dáti; v nepředvídaném případě potvrzení viny pokutu tu zmírniti, vlastně přeměnit v pouhou důtku.*“

Celé to vyšetřování je složité, vyslýchá se řada svědků, většina z nich klasicky nic neviděla, nepamatuje si. Pan Josef Polák pak na předvolání k výslechu po obecním sluhovi panu starostovi vzkazuje, že „*je nemocen, jestli mu bude lepší, že se dostaví, poněvadž je to k němu půl hodiny vzdálený a on je 73 roky stár.*“ A nedostavil se. Výsledek? Po roce tahanic skládá Enkler pokutu v plné výši Okresní nemocenské pokladně ve Vysokém.

Skutečným pokladem archivů jsou anonymní udání. Vykazují se tím, že jsou obvykle psána na horším papíru výrazně slabším rukopisem (protože je píše sám stěžovatel, nikoliv najatý učitel) a i svým slohem nikdy nezklamou. Jako třeba ten, jímž někdo 4. dubna 1900 udává okresnímu hejtmanství pana Enklera, že opět nalévá! Pikantní je pak následující zmínka z udání: „*Prosím by se přesvědčili jilemničtí páni četníci, ponikelští páni četníci ti tam sami pijou, tak ho udat nemohou.*“ A pak už jen „*S uctou*“; pak prázdné místo, a potom jen lakonické „*Přívlače*“.

Že se řeší nalévání v roce 1900, je dáno tím, že Enkler sice podal žádost o koncesi do svého nově zbudovaného „hostince“ již v únoru 1899, obdrží ji ale až v únoru 1901, tedy za dva roky dlouhých odvolávání, přímluv, zamítání, místních šetření, atd. Enklera sice opakovaně podporují jednohlasná usnesení zastupitelstva obce, ale oni už i dříve věděli páni na vyšších úřadech nejlépe, co v území kdo potřebuje... Pojdme postupně. Josef Enkler je nejprve nucen prodat svůj původní krám místní dráze k demolicí (sám si ho cení na 1600 zlatých, dostane 1080), potom vystaví nový dům s dispozicí zamýšlející provozování pohostinství. Tři místnosti, určené pohostinství jsou dle jeho vlastních slov „*prostranné a také dle novějšího modusu stavěné*“. Později zmiňuje též „*dvě místnosti v hořejšku, kde by zřídil dvě místnosti hostinské*“ (ubytovací). Toalety sice nevykazují svým rozložením – pro muže 1 pisoir a 2 sedadla, pro ženy 1 sedadlo – genderovou rovnost, ale odrážejí dobovou realitu. Enkler ve své žádosti neopomene také jízlivě podotknout: „*Stavěním dráhy hostinec p. Koudelky v Přívlače zmizí (přijde k odstranění), a že by stavěl nový, jest pochybné, an majetkové poměry jemu to nedovolují.*“ Obě strany sporu pak dokola opakují v dalších a dalších protokolech a přímluvách obdobné argumenty, některé pasáže se jen dokola opisují, zastupitelstvo opakovaně schvaluje usnesení na podporu pana Enklera, okres si stojí na svém, že „*potřeba obyvatel je stávajícími hostinci kryta*“. První ale nakonec povolí okresní hejtmán a svolení Enklerovi dá poté, co pověří pana starostu odměřením vzdáleností Enklerova a Koudelkova domu od sebe a od nádraží. Je odkrokováno, že od nádraží je to k Enklerovi jen 200 kroků (od plotu nádraží dokonce jen 120 kroků). Pan starosta Marek skutečně nový hostinec z mnoha dobrých důvodů ve vsi chtěl, však také asi proto hodně prodlužoval svůj krok – aby mu to takto vyšlo, musel by každým krokem skočit více než metr a půl, tedy více než dvojnásobek běžného kroku!!!

Ještě jedno udání na Enklera

Kdo by neměl těch udání z kapitoly Enkler vs. Koudelka dosti, nabízí se mu zde ještě jedno obzvláště šťavnaté, které ilustruje, že v hospodě se může semlít ledacos. Jeho podrobné vyšetření není v archivních pramenech dohledatelné, berte ho tedy jen jako názor jedné strany, byť tentokrát kupodivu ani ne anonymní. Je 7. března 1905 adresováno Slavnému c. k. hejtmanství v Jilemnici a otiskujeme ho po výraznější jazykové korektuře, ovšem se snahou zachovat zhruba ráz stížnosti.

„Dovoluji si slavnému c. k. hejtmanství oznámiti, jaký se v hostinci p. Josefa Englera na Přívlače pořádek udržuje. V jmenovaném hostinci hrajou se zakázané hry karet o veliké peníze, a když lidé peníze prohrajou, tak se zkrátka hoděj ven a ještě se jim nabije. Před nedávnem byl v hostinci p. Englera p. František Farský, rolník z Přívlače, celé odpoledne, a když byl už napitý, tak ho Engler vyhnal po půlnoci domů, ale Farský domů nedošel, zůstal ve sněhu ležeti a umrzl si ruce tak, že mu v nemocnici ve Vysokém v obouch rukouh prsty odebrány býti museli, tak že ten člověk k žádné práci více schopen není a s celou rodinou se od obce vydržovati bude muset, nebo jeho živnost, která zadlužena jest, do prodeje přijde.

Engler jest jako mstivý a zlostný člověk známý, a když v jeho hostinci kvůli nedovolené hře karet [na]stala hádka, tak Engler vzal flintu a vyhrožoval p. Jos. Noskovi z Přívlače, že ho zastřelí, protože Nosek tam peníze prohrál a falešně se hrálo.

Pak šel do hostince p. Englera p. František Mach z Poniklé, a že se tam hrály karty, tak ho tam Engler nepustil a mu ve dveřích ruku přiskříp tak, že Mach 14 dní pracovati nemohl.

Engler jest hajným a nosí zbraň u sebe, a tak se může lehce státi, že on se při jeho prchlosti na někom pomstí. Také už se nechal Engler několikrát slyšeti, že mu na úřadu nic neudělají, že si všechno umí předejít. To zde uvedení podepsaní svědkové kdykoliv dokážou a odpřisáhnou.

Jos. Jüptner, František Koudelka, Josef Nosek a jeden nečitelný podpis k tomu.“

Pan Koudelka, ehm, tedy anonym píšící stejným písmem na stejném formátu papíru a stejnými frázemi, jak jsme již dříve viděli, se sice ještě snaží jen několik dní před vydáním koncese Enklerovi svého nového konkurenta očernit mimo jiné větami: „Pana Petra Koudelku před panem Josefem Nyklem, který kolem [Koudelkova] hostince šel, na cti urážel – eh, tam nechod', tam bys zmrz, tam máš špatnou obsluhu, jen pojď se mnou ke mně a také jej obsloužil.“ A také opět žádá zásah jilemnického četnictva, neb „ponikelští páni četníci tam vše zdarma obdrží, pak jej v ničem nepronásledují“.

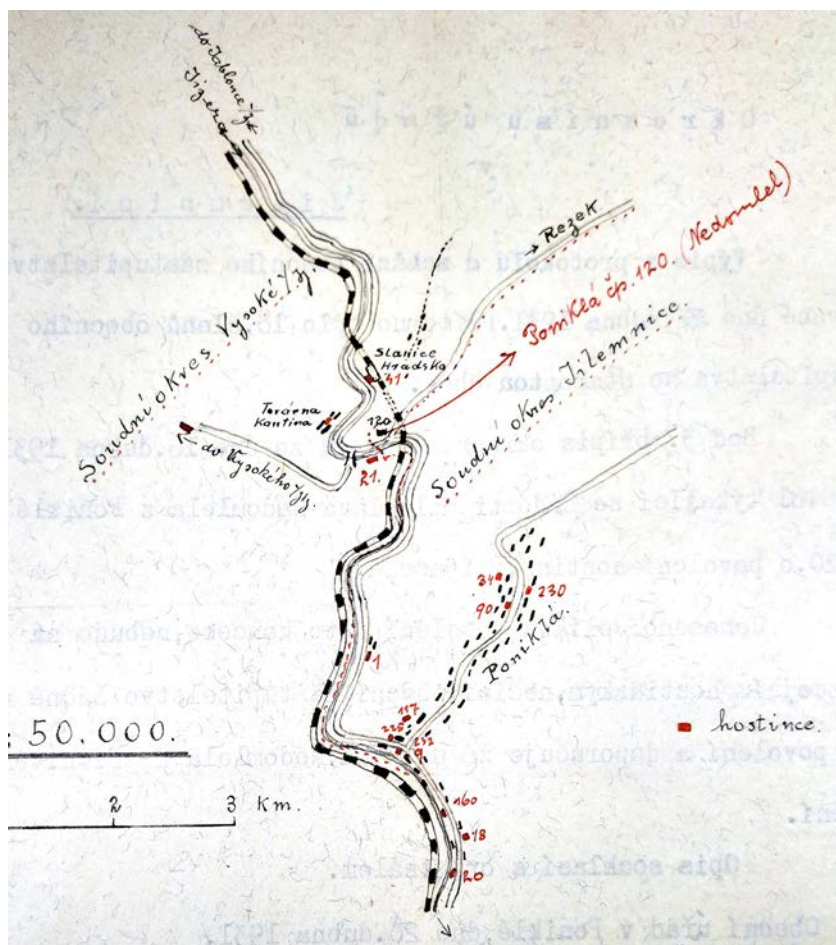
Ale dosti již těch sporů, nový Enklerův hostinec se roku 1901 skutečně i oficiálně otevírá a časem si vybuduje postavení hlavního hostince na Přívlače, zvláště když v roce 1924 přistavuje divadelní a taneční sál. Tím přebírá štafetu od staříckého jilemského sálu paní Bartoňové (Na Hnojšti; psali jsme o něm v kapitolách o divadle i cvičištích) a slouží pak jako tělocvična i kulturní základna přívlačského Sokola a od roku 1953 pak několik let i ponikelským ochotníkům.

Nedomlel na Maříkově – Hospoda, která nebyla

Naznačili jsme už, že s povolováním hostinských živností to někdy docela trvalo, zejména vždy erár úzkostlivě vyšetřoval, zdali už těch povolených hospod není moc. A jelikož erár byl a je tabulkový a normový, pobavíme se povolováním hospody na Maříkově, v domě stojícím tehdy na našem katastru, po změně hranic však nyní patřící do Buřan, tedy Jablonce n. J. (Nejde tedy o dnešní „husitskou“ zde provozovanou hospodu u Jizery, ale o dům naproti přes silnici). Ten dům tehdy totiž stál ve výběžku Poniklé, a proto se při posuzování potřeby hospody dalo argumentovat různě. Erár, toho času již Okresní úřad v Jilemnici, zamítá roku 1931 žádost řezníka Miloslava Nedomlela o zřízení hostince s vývažovou pokrmů, a argumentuje, že v Poniklé je k roku 1921 sečteno 1647 obyvatel a 9 hostinců, tedy 1 hostinec na 183 obyvatel (a dle tabulek by to měl být jeden na 500 obyvatel). A že tedy potřeba obyvatelstva „jest stávajícími podniky úplně kryta“.

Nedomlel logicky argumentuje, že nelze takto průměrovat, když vlastní obec Poniklá je vzdálena 4 km od jeho domu (a záměrně tím ovšem zase on na druhou stranu přehlíží fakt, že jiné hostince se nalézají hned za humny). Okresní úřad proto zadává starostovi Poniklé vypracovat mapu hostinců v Poniklé i okolí Maříkova, aby se v tom zorientoval. Adolf Burghardt, který obci předsedal v letech 1923 až 1938, vypracovává velmi úhledný plán, který zde také otiskujeme. Plánek nám jednak ukazuje ponikelské hostince a také blízkost hlavního Nedomlelova konkurenta, totiž „kantiny“. Ale pozor, ne té ponikelské postavené až roku 1949, ale té, která byla zřízena u významné továrny na umělé hedvábní Herzfeld & Fischl na Hradsku. S tamním panem kantinským si Nedomlel opravdu „nesednul“. A tak se nám během odvolávání o povolení hostinské živnosti míhají tu petice 48 zaměstnanců továrny na Hradsku stěžujících si na stále se horšící kvalitu pokrmů v kantině a žádajících, aby byl panu Nedomlelovi hostinec povolen. Neboť s obědy paní Nedomlelové jsou spokojeni, neb je znát, že „vyučila se v jednom velice dobrém hotelu“ a vaří levné a kvalitní pokrmy. Okresní úřad píše tedy do továrny svůj podiv nad tím, že kantina, která je ze své podstaty nevýdělečná, nedokáže podávat pokrmy „alespoň tak dobré a laciné jak u nějakého hostinského, který z toho čerpá svoji výživu.“ Což ovšem rozdráždí kantinského Josefa Janouška k mnoha obhajujícím dopisům, z nich vyjmeme alespoň toto originální vysvětlení celého sporu: „Příčinu toho uvádím tuto: Já mám nařízený v kantině udržovat pořádek a čistotu od mých představených p. ředitele i p. Fischla továrníka, snažím se to také věrně dodržovat, s některými lidmi to ale nejde. Právě se to vyskytlo u pánů úředníků, těch mladých, svobodných a málo zkušených, kterou věc jsem měl přísně nařízenou, co se nesmí dělat a co oni mě právě dělali, když jsem nim to zakázal, byl jsem hned špatným.“ Bohužel musíme Vaši zvědavost zklamat, z protokolů není zřejmé, co že to mladí svobodní a nezkušení úředníci v kantině tropili.

Pan Nedomlel se sice odvolával dál, ale nikdy neuspěl.

Plánek vyhotovený starostou Adolfem Burghardtem ke sporu o Nedomlelovu hospodu na Maříkově nám zachycuje umístění aktivních hostinských živností v Poniklé k roku 1931. Inu, je tam těch červených značek o hodně více než dnes...

Fišera – Když máš v hospodě orchestrion

K příjemnějším záležitostem skočíme do Poniklé, kde u hlavní silnice provozoval svůj podnik pan Josef Fišera, který mezi hostinskými něco znamenal! Vždyť plných 25 roků byl předsedou Společnosti hostinských a výčepníků okresu Jilemnického a „měl nemalé zásluhy o jejich stav“ (jak konstatuje jeho nástupce v roce 1946). Že patřil pan Fišera do vyšší ligy, to dotvrdil třeba i tím, že svůj hostinec osadil orchestrionem. Tedy vlastně velmi drahou hudební hračkou, která se údajně zřídka kdy hostinskému vyplatila, protože koupě nových hudebních kotoučů bývala tak nákladná, že tolik peněz hrací skříň negenerovala. Ten orchestrion dodnes hraje! Zachoval se totiž ve sbírkách Severočeského muzea v Liberci a dnes je vystaven kousek on nás, v jilemnickém muzeu (v budově někdejšího pivovaru). A na požádání hraje svých 8 písní, které se vejdou na jeden jeho hřebíčky „naprogramovaný“ dřevěný válec. Jsou tam mezi písněmi i takové pecky jako třeba „Byla noc krásná, májová“, nebo „Věno, kde máš vlasy?“. V době před nástupem rádia a televize to byl hotový div – celý orchestr v jedné skříni. Dnes už je to ale pro nás spíše zážitek na pohled, než na poslech. Je totiž mnohem záživnější sledovat, jak složitě mechanismus skříňně imituje různé hudební nástroje, než poslouchat výslednou zvukovou skladbu.

Ale ani Fišera nestojí nad zákonem, takže mu při jedné z prohlídek stavební komise nařídí: „přede dveřmi do hostinské místnosti budiž položena rohožka“. Jo, pořádek musí být!

Válečný utrum a poválečný, kupodivu, také utrum

Němci se s českými hostinskými věru nepárali. Naše vesnice spadnuvší překvapivě do tzv. Sudet, odtržených od zbytku republiky, rychle poznaly, zač je toho nacionálně socialistický loket. A tak byly postupně snad všechny hospody uzavřeny. Co ale překvapí, je neochota hned po válce koncese původním hostinským vrátit. A tak ti všichni, kterým Němci zakázali živnost a odebrali koncesi, musí v roce 1945 žádat o povolení koncese nové. Platí úřední kolky, píší žádosti, argumentují předchozím příkořím – a začasté opět čtou, že „potřeba obyvatel je dostatečně kryta“. Nastává radikální řez a nad někdejší síti hospod (které by jako samostatné podniky neobstály, proto byly provozovány obvykle společně s krámem, pekařstvím, řeznictvím, nebo jiným hospodářstvím) se zavře voda. Marně se tak domáhá otevření živnosti nuceně nasazený Oldřich Hajna (dnes dům Hnykových naproti poště), stejně tak paní Kavanová, roz. Nosková (dnes na místě jejího domu stojí hasičská zbrojnice v Poniklé), jakož i mnozí další. Počet hospod tak rychle klesá na ani ne polovinu předválečného stavu. A je otázkou, zdali bylo štěstím koncesi získat, protože po čtyřicátých letech přicházejí padesátá. A třeba poslední hostinský z rodu Holubců („Na sále“) by mohl vyprávět, jak mizerný takový rok 1952 byl. Nejprve mu bylo oznámeno, že podnikat v pohostinství sice samozřejmě může, ale pivo a limonády mu již státní podniky dodávat nebudou. Pan Holubec sice mohl založit třeba čajovnu, ale ono v Poniklé... Proto oznámí na ONV, že živnost ukončuje a ironicky před podpisem popřeje „Pětiletce zdar“. Sál mu vyhoří téhož roku den po Štědrém dnu, opravit ho nesmí, později poslouží již ne jako kulturní sál, ale jako kanceláře a ubytovna JZD. Počet hospod se tak zredukuje, že již nikdy nestoupne nad „nízké jednotky“. A tak je tomu vlastně dodnes...

Zemánek Táborák – Do hospody hlavně kvůli hostinskému

Na závěr zajdeme na Tábor. Do svérázného lokálu na Jilmu, který má hned několik nej. V druhé polovině padesátých let pro hostinec „Na Táboře“ zakoupila obec Přívlaka první televizní přijímač.

Hostinský Fišera se propagovat uměl. Vsadil nejen na jinde ve vsi nevidaný orchestrion, ale i na graficky velmi pěkné pohlednice, jimiž zval do svého podniku.

Při slavnostním prvním obnoveném spuštění Fišerova orchestrionu v jilemnickém muzeu se nás sešlo hned několik Ponikeláků – tak jsme se nechali vyfotit a pustili jsme si písničku „Věno, kde máš vlasy?“. Byla krásná!

Jediné místo, na kterém se hospodě u nás daří dodnes. Jenom už to není Noskův dřevěný hostinec, který shořel. Ovšem z jeho popela později povstala hasičská zbrojnice, což je jednak symbolické a vzhledem k výhodné poloze u nás i praktické.

Fotografie hostince pana Farského, stojícího těsně pod přívlackým nádražím, byla odeslána jako pohlednice. Nese také výmluvný text, kterým jeho hosté hlásí: „Flámujem a pijem, až se hory zelenají.“

Televizní vysílání sledovali návštěvníci všech generací za poplatek 1 Kčs za osobu, což je zcela unikátní, jinde nevídaná koncepce TV kina. Nejčastěji sledovaly děti (v počtu cca 5–7) pohádky, nebo dospělí hokejové přenosy. Vstupné vybírala matka hostinského. Veřejné projekce nebyly plakátovány, ale všichni v osadě tak nějak z televizního programu předpokládali, kdy je vhodné na vysílání přijít.

A potom ještě zmiňme osobnost Josefa Zemánka, tak řečeného „Táboráka“, posledního provozovatele zdejší hospůdky, který se po revoluci stal nejstarším soukromým podnikatelem (minimálně) na okrese, když začal podnikat ve svých 84 letech! Jeho finty na hosty byly vyhlášené a všichni je brali jako folklór, který by jinde nenašli. Sortiment pokrmů nebyl nejpestřejší, ale typické olejovky (rybičky v konzervě) byly podávány tak, že jedna vždy chyběla a na její místo byla doplněna nakrájená cibule. Na dotaz, kam se rybka ztratila, zněla odpověď v tom smyslu, že by se tam jinak ta příloha nevešla. Voda na grog? Ta se „potají“ čepovala z bojleru. Ale nejlepší jsou stejně ty čárky na keramických tácičkách podle počtu vypitých piv. Čas od času se nějaká „nepovedla“, a tak se vedle ní musela udělat nová. Při sčítání útraty se započítávaly obě – a málokdo, jestli vůbec někdo, proti tomu protestoval...

Dámy a pánové, tak jsme doputovali. Velice děkuji všem, kteří při tvorbě tohoto seriálu pomohli svými vzpomínkami a archivními materiály. I těm, kteří po otištění jednotlivých kapitol přinesli další zajímavost, nebo třeba i opravu.

■ **Pro zpravodaj připravil Tomáš Hájek**

Hlavní zdroje: archiválie okresního archivu v Semilech, archiv obce Poniklá, kroniky obcí Poniklá a Přívlaka, archiv Krakonošovy strany, osobní svědectví štamgastů

Podnikavý pan Čeněk Václavík v Nové Vsi vybudoval rozsáhlými přístavbami svůj obchod všeho druhu spojený i s pohostinstvím. Dnes po tom všem není nic, prohánějí se tu auta narovnaným „Dlabolovým kolenem“.

Vývěsní štít legendárního tábora uchovávají ve svých sbírkách manželé Pičmanovi v Muzeu krkonošských řemesel.

Josef Zemánek, „Táborák“, byl vážně samorost. Znáte ještě někoho, kdo začal soukromě podnikat ve svých 84 letech?

Alkoholismus v naší vsi

V rámci povolování ponikelského Nedomlelova hostince na Maříkově byl zpracován v roce 1931 i tento geniální posudek na ponikelské obyvatelstvo od MUDr. Rudolfa Koudelky:

„Během tři a půl letého působení ve zdravotním obvodu Poniklá nabyl jsem názoru, že v obci Poniklá a jejím okolí není rozšířen alkoholismus, až na ojedinělé osoby věku staršího z kruhů méně zámožných. Jinak mladá generace vychovávaná v duchu sokolském a sportovním není oddána alkoholismu, až na občasné výstřelky.“

Srovnejme však jeho zprávu se dvěma zápisy soudružky Gabriely Krýzlové z obecní kroniky z roku 1974:

„Je jistě málo obcí v okrese, které se mohou pochlubit takovým počtem plesů, jako tomu je v naší obci. V letošním roce se uskutečnilo 6 plesů pro dospělé a 1 dětský karneval. Větší pozornost je však potřeba při těchto zábavách věnovat zajištění pořádku a uplatňování zákona č. 120/1961 o boji proti alkoholismu.“

31. 3. 1974 v noci rozbil nějaký vandal – asi opilec – orientační zrcadlo u železniční trati na mostě u Mejta a na Přívlace poškodil návštěvní tabuli. Příčinou asi byl opět alkohol! Už je na čase, aby boj proti alkoholismu nezůstal jen na papíře.

Nechť si to laskavý čtenář sám přebere, ostatně jeden posudek je starý 50 let, druhý téměř sto, v současnosti se raději nenimrejme...

Vyprávění pana Zemánka, jilemského hostinského Na Táboře, nejstaršího člena Krakonošovy strany (otištěné na pozvánce na valnou hromadu Krakonošovy strany 23. 1. 1993)

Kdy začala hospoda na Táboře? V kterém roce byla otevřena, nemám žádných záznamů, prý dávno za Rakousko-Uherska, za doby císaře Františka Josefa, kdy nebylo tak náročných požadavků na provoz hospody. [Pozn TH: bylo to roku 1876 a po hospodě na Louce, hostinci U Holubců za kostelem a hostinci na Mejtě se bude jednat o čtvrtý nejstarší podnik tohoto druhu.]

Dřevěný roubený dům s jednou místností, která sloužila za provozní místnost, též kuchyni, ložnici, v ní byla též zadní pec, kde se pekl chleba. Toto všechno obsahovala místnost, které se říkávalo šenkovna. Prý i na Táboře se konaly zábavy a bály. Při těchto zábavách se vše nepotřebné vyneslo na půdu.

Až začátkem 20. století byla postavena kuchyň, nové záchody, zbourána zadní pec. Vznikla tak provozní místnost, kde byly lavice ze širokých prken a stoly – táfle. Sklep nebyl, byla jen komora, kde byly i brambory a tam se čepovalo na ruční pípy. V zimě se čepovalo v rohu šenkovny. Za starých časů se více pilo kořalky, tak zvané rezkovačky. V Jilmě tenkrát byly dvě hospody, Tábor a u Jandíků–Bartoňů. Lidi říkávali, že by šenkýřka Bartoňová měla postavit nad studánkou u Vackových zlatou střechu. A kdo ví, jestli tam někdy nezašli pro vodu i z Tábora.

Pivo vozili na Tábor povozem ze Semil párem koní. Jednou se prý žebříňák pod Janouchovými převrátil a sudy hledali až u Jizery. Rokytnický kočí, když se pak z Rokytnice bralo pivo, musel jezdit až na Hoření Mlejnska. Toho již z Benátek bylo slyšet: „Aj Jilem, tomu se moc vyhnem.“ Toto vyprávění je z doby, kdy šenkýřem na táboře byl můj děda, též Zemánek Josef, který zemřel v roce 1916 v únoru. Tenkrát bylo moc sněhu. Pohřbívalo se v Roprachticích. Dvakrát prý kvůli dědovi protahovali cestu přes vrcha do Roprachtic. Nic to nebylo platné. Museli ho odvézt na rohačkách po silnici kolem kost'ovárny. To mně bylo 8 roků. Po dědovi jsem zdědil Tábor jako nezletilý. O hospodu se pak starala dědova manželka, moje babička. Já s ní jezdil s trakařem do Vysokého ke Kašťákovým pro 2 bedýnky limonád a nějakou kořalku, tu tam také vyráběli. To jsou vzpomínky na moje dětství z hospody na Táboře z vyprávění mých rodičů.

Pak přišel rok 1918, 28. říjen. Co znamenal v duších všech našich vlastenců, nebudu zdůrazňovat. Proč se u nás říkalo na Táboře? Za časů starého Rakouska konali naši vlastenci tak zvané tábory lidu. Shromazďovali se na louce za naší stodolou, říkávali „jdem na tábor“. Tak vznikl název Tábor.

Jak a kdy se hospoda zlepšovala, nebudu šířeji popisovat, hlavní bylo vykopání studny 13 m hluboké a vybudování z betonu sklepa, jenž svým chladem dělal kvalitu piva. Jeden čas bylo v šenkovně napsáno: Teprve na Táboře pivo činí žízeň krásnou.

V době okupace Němci byla hospoda zavřená, židle a stoly Němci odvezli do školy, kde byli ubytováni německí občané. Za druhé republiky po roce 1945 za pohádkové vlády KSČ mně nebyla povolená hospoda. Musel jsem zůstat jako zemědělec a hospoda byla vedena mojí manželkou. Pak přišlo období, kdy hospodu na Táboře převzala jednota Jilemnice. Dodala stoly, židle, výčepní pult a chlazení. Zase jen na moji manželku. Já se dále staral o hospodu, ale ne jako vedoucí. Tím jsem se stal až po smrti mé manželky.

Často jsem vzpomínal na moji babičku, bývalou šenkýřku, co by asi říkala, kdyby vstala z hrobu a viděla ve sklepe těch beden limonád a piva, a to hlavně na zimu. 70 sudů kvasnicového piva. A těch lihovin a vína. Asi by se lekla a řekla by: „Co s tím hochu budeš asi dělat?“

V loňském roce 15. 5. Jednota Jilemnice musela pohostinství u nás zrušit. Stal jsem se proto v 84 letech soukromým podnikatelem, ale ne na dlouho. Moje nemoc a 150% zvýšení daně pracujícím důchodcům a předpisy hygieny mě vedly k tomu, že jsem v 85 letech živnost ukončil. Zůstávají jen vzpomínky na hezký úsměv krásných děvčat.

SPOLEK MUZEUM KRKONOŠSKÝCH ŘEMESEL

VÁS SRDEČNĚ ZVE NA VÁNOČNÍ ZÁBAVU S KAPELOU

Stagnat

28. 12. OD 20:00H
KANTÝNA PONIKLÁ (ČP 265)

OBČERSTVENÍ - ZAJIŠTĚNO
PIVO - BERNARD II°

40. ročník SILVESTROVSKÉHO BĚHU V PONIKLÉ 2024

Datum	Úterý 31. 12. 2024
Pořadatel	SDH Poniklá
Místo	Hasičská zbrojnice
Tratě závodu	Silnice a veřejné cesty
Prezentace	V den závodu – půl hodiny před startem
Start	13:30 hod.
Kategorie	Od předškolních – po důchodce
Startovné	Dobrovolné
Ceny	První tři obdrží drobné ceny a diplomy

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO
Pořadatelé se těší na Vaši hojnou účast.

Kategorie:	Nejmladší	cca 50 m
	Předškolní	cca 100 m
	Mladší dívky a chlapci	400 m
	Starší dívky a chlapci	400 m
	Dorost dívky a chlapci	800 m
	Ženy	1000 m
	Muži	2000 m
	Méně zdravotní	400 m

TJ Sokol Poniklá pořádá

CVIČENÍ PRO RADOST

S Olinkou a Vladou

11. ledna 2025
10:00–13:30
Tělocvična ZŠ Poniklá

*Dance aerobic
Posilovačka
Uvolňovačka*

Vstupné 300 Kč

O přestávce možnost malého občerstvení (káva, čaj)

Podložky s sebou!

REZERVACE PŘEDEM

+420 608 804 366
holubcovamartina@seznam.cz

Ponikelský masopust

1. března 2025

Tuláčkova náves v Poniklé

Od 11:00 zabijačková hostina
Od 12:00 živý orloj
Od 12:30 průvod masopustních maškar

jitrnice, tlačanky ke koupě s sebou
ovárek, krkovička, zabijačková polévka i pivíčko na místě

zahraje nám TÁBORANKA

pořádá Kabinet krkonošské slovesnosti

DÁRKY S DUŠÍ KRKONOŠ: Obdarujte své blízké poctivými regionálními produkty

Pod dohledem Krakonoše vznikají originální produkty a výrobky. Jejich hlavními ingrediencemi jsou láska a úcta k řemeslu i regionu. Pokud se rozhodnete je pořídit pod stromeček, darujete s nimi i kus krkonošské tradice. Podpoříte také lokální výrobce, díky jejichž umu, odvaze a šikovnosti původní řemesla ožívají a stále plní krkonošské chalupy.

Rádi nasloucháte krkonošským příběhům, nebo si přejete, aby si je vyslechli vaši blízcí? Podívejte se na nejnovější publikace a nechte si je vyprávět od místních autorů. Ti s příběhem hor spojili i svůj vlastní, ač má každý z nich k horám odlišné pouto. Ale vždy je to pouto silné, nezřídka osudové.

Přejeme šťastnou ruku při výběru!

Desková hra Krakonoši, jak to bylo?

Vědomostní a dobrodružná desková hra o Krkonoších vás provede přírodou i historií hor. Není zdaleka jen o zábavě, mnoho se toho dozvíte, bude vás inspirovat k dalšímu poznání a předá praktické informace pro vaše výlety v Krkonoších. Zvládnou ji starší děti, bavít bude ale i dospělí.

Hra vznikla z nadšení a lásky k horám a jejich přírodě. Najdete v ní mnoho krásných krkonošských míst, bud i atrakcí. Tuto jedinečnou deskovku podporuje také Destinační společnost Krkonoše.

K počtení na dlouhé zimní večery

Už není toho dechu

Martin Lavický a Barbora Bäumlová

To je fotokniha, kterou potěšíte každého pamětníka i milovníka Krkonoše. Umělecké černobílé fotografie

vás přenesou do chaloupky pana Jiříčky ve Vojtěšicích v Krkonoších. Žije tu osamoceně, v harmonii s přírodou a pokorou k jejím darům. Jeho vyprávění je plné zapomenutých poselství, která pan Jiříčka nejen vyslovuje, ale především ztělesňuje.

Navíc, 20 procent z každé prodané knihy putuje Nadaci Krása pomoci, která je investuje do programu Doma bez obav. Vaše peníze pomohou seniorům, kteří zůstali na světě sami a přejí si dožít svůj život důstojně a doma.

Kniha navazuje na krátký dokumentární film stejného jména, který můžete volně shlédnout na YouTube.

Boj o Krkonoše

Jan Štursa

Půl století životních příběhů na svazích Krkonoš zachycuje v rozsáhlé publikaci přírodovědec a geobotanik Jan Štursa. Svou profesní dráhu spojil v roce 1965 se Správou Krkonošského národního parku a po další

desetiletí byl klíčovou osobou krkonošské ochrany přírody. Stal se přímou součástí mediálně známých kauz, jako byly zamýšlený olympijský areál v Modrém dole, rozvoj skiareálu na Lysé hoře nebo lanovka na Sněžku.

Odkaz tradičních krkonošských řemesel

Příběh **perličkových ozdob** píše firma **Rautis** v Poniklé. Originální, ručně vyráběná ozdoba, ozvláštňuje každý stromek a radost z ní se bude odrážet nejen v dětských očích. Paní Martina Poliaková provozuje **Dům pod jasanem v Trutnově**, kde zároveň zpracovává ovčí vlnu na historických i nových ručních stavech v drobné hřejivé dárky i dekorace. Doslova roztomilé, ručně šité a malované zástěrky, chňapky, taštičky a mnoho dalšího vyrábí dílna **HAMA** v Lánově. To je jen krátký výběr z dárek, které zahřejí tělo i duši.

Dobroty pro krásný adventní čas

Ja-mík od babičky Jarušky vám osladí život, zrovna tak tradiční **Krkonošské bobky** cukrárny Grand Lada, vyrobené na vlas přesně podle původní sto let staré receptury. Chutné, a navíc zdravé jsou **Babiččiny sirupy** – nechte si poradit přímo od paní Suškové, který pomůže právě na ty vaše neduhy. Po dlouhé procházce zahřeje horká **medovina**, zvláště ta Krkonošská od firma **Apikor z Rudníku**. Na silvestrovské jednohubky zkuste klobásy z **Biofarmy Pod Hájkem**. S přáteli a rodinou se sejděte nad šálkem **dobré kávy** od trutnovské pražírny **Volkafe** a zobněte si k ní mezi cukrovím i jejich pralinky.

Šperky, které jinde nekoupíte

Z mědi a drahých kovů tvaruje Daniela Roudná **spirálky** a sestavuje do nejrůznějších typů šperků. Určitě je nepřehlédnete na adventních trzích. A stejně nepřehlédnutelné budou i na jejich nositelkách. **Vinuté perle** nejrůznějších barev a velikostí vyrábí Hana Šebková ve Špindlerově Mlýně a Dana Augustová na Malé Úpě. Perličky zvané „**vinutky**“ poté skládají do náramků, náhrdelníků nebo náušnic.

A co takhle kus krkonošského skla?

Sklárna Harrachov je nejstarší nepřetržitě fungující sklárnou v Evropě. Již více než 300 let se tu ručně foukají, řezou a brousí sklenice, vázy i lustry světového věhlasu. Najdete tu sklenky klasických elegantních tvarů, i zcela nové kolekce, oceňované současnými designéry. Vybírat můžete buď přímo ve Sklárně, nebo na e-shopu.

Kde jsou krkonošské výrobky a produkty k dostání?

Mnoho z uvedených publikací a produktů nabízejí krkonošská informační centra. Další lze objednávat i on-line.

Některé výrobce jistě potkáte na adventních trzích v krkonošských i podkrkonošských městech a obcích.

Celý článek i s odkazy na e-shopy najdete zde: <https://www.krkonose.eu/darky-z-krkonos>

■ **Alena Cejnarová**
Krkonoše – svazek měst a obcí
Destinační společnost pro TO Krkonoše

www.krkonose.eu
www.svazek.krkonose.eu
www.pohadkove.krkonose.eu
www.facebook.com/Krkonoše.eu
www.instagram.com/krkonoseeu

Národní parky České republiky se spojily do společné asociace

V Podmolí v Národním parku Podýjí dnes byla oficiálně založena Asociace národních parků České republiky (ANP ČR). Neformální sdružení založily správy všech čtyř národních parků v Česku – Českého Švýcarska, Krkonoš, Podýjí a Šumavy. Ustavující memorandum o spolupráci dnes společně podepsali ředitelé Petr Kříž (NP České Švýcarsko), Robin Böhnisch (KRNAP), Tomáš Rothrockl (NP Podýjí) a Pavel Hubený (NP Šumava).

Ředitelé správ národních parků Česka ze svého středu zvolili prvním předsedou Asociace Robina Böhnische z Krkonošského národního parku. Předsednické volební období je jednoleté. Koordinátorem byl na příští čtyři roky zvolen Jakub Kašpar, náměstek ředitele Správy KRNAP.

„Vnímám Asociaci jako významné posílení hlasu správ NP, ať už směrem k nejširší veřejnosti, nebo třeba v diskusi o legislativních změnách, které se NP dotýkají. Správy národních parků představují koncentraci vysoké odborné kompetence, tradici intenzivní komunikace s partnery v regionu, každý z těch současných má také jedinečnou zkušenost z přeshraniční spolupráce. Je tedy zřejmé, že Asociace národních parků ČR bude mít v mnoha ohledech co nabídnout,“ říká čerstvě zvolený předseda ANP ČR, ředitel Správy KRNAP Robin Böhnisch.

„Hlavním důvodem, proč jsme se rozhodli Asociaci založit, je potřeba mít jasnou platformu pro vzájemnou spolupráci, výměnu zkušeností a koordinaci,“ vysvětluje hlavní impuls vzniku ANP ČR koordinátor Jakub Kašpar. „Samozřejmě je

Asociace připravená přivítat ve svých řadách případné nové členy, jako chystaný NP Křivoklátsko,“ dodává.

„Jsem přesvědčen, že tato iniciativa povede ke zvýšení efektivního budování povědomí veřejnosti o tom, co jsou vlastně národní parky a o jaké hodnoty pečují. Asociace národních parků jsou v některých evropských státech (např. Rakousko, Itálie, Polsko) osvědčené, velmi aktivní a účinné. Věřím, že to tak bude i v Česku,“ říká ředitel Správy NP Podýjí Tomáš Rothrockl.

„Každý z našich národních parků je sám o sobě unikátem, posláním území zařazených do této prestižní kategorie jsou však společná. Patří k nim i vytváření prostoru pro přírodní děje, které v převažující kulturní krajině Česka mají často velmi málo prostoru, právě tak jako prezentace významu těchto dějů veřejnosti. Národní parky si přitom vzájemně mohou být velkou inspirací,“ říká Petr Kříž, ředitel Správy Národního parku České Švýcarsko.

„Zkušenost s intenzivní spoluprací a doslova propojování agend mezi NP Šumava a NP Bavorský les mi potvrzuje, že je i v Česku spolupráce na mnoha úrovních, tedy nejen mezi řediteli, důležitá pro sjednocování cílů a postupů, zejména ve státní správě, ale i při péči o biodiverzitu a postupné rozšiřování divoké přírody,“ říká Pavel Hubený, ředitel Správy NP Šumava. „Za posledních několik let máme za sebou řadu společně prováděných analýz a hodnocení, o mnoha věcech se průběžně radíme a hledáme optimální řešení. Je jedinou cestou do budoucnosti dát této spolupráci formálnější rámec. Protože všechny národní parky chtějí být výkladní skříní ochrany přírody,“ dodává ředitel Hubený.

Národní parky chtějí, aby ANP ČR byla jejich společnou reprezentací navenek k veřejnosti, ale i k partnerům ve světě, zejména vůči mezinárodním organizacím, jako je Federace EUROPARC, IUCN, EuroSite či Rada Evropy. Hlavním cílem Asociace je ale být platformou pro vzájemnou diskusi nad praktickými otázkami ochrany přírody, ale i celostátními a mezinárodními strategickými dokumenty. V rámci Asociace bude možné efektivněji debatovat a vyměňovat si vzájemně zkušenosti nejen z péče o přírodu, ale také z práce s veřejností nebo hospodaření a personálních záležitostí v řízení národních parků.

Slavnostní setkání korunoval koncert trubačů Správy KRNAP v kapli Panny Marie Bolestné v Čížově.

■ **Jakub Kašpar,**
koordinátor Asociace národních parků ČR

KONČÍ KRKONOŠSKÝ ROK HARRACHŮ

V letošním roce jsme si připomínali 120 let od vyhlášení první přírodní rezervace v našich nejvyšších horách, kterou vyhlásil Jan Nepomuk František hrabě Harrach v roce 1904 na Strmé stráni v Labském dole. 12. prosince – v den úmrtí hraběte Harracha – symbolicky končí Krkonošský rok Harrachů.

V průběhu roku jsme si vyhlášení Strmé stráně připomněli celou řadu akcí, seriálem koncertů trubačů Správy KRNAP v krkonošských obcích, několika tematickými terénními exkurzemi, publikačními aktivitami velkého znalce Harrachů a emeritního ředitele Krkonošského muzea v Jilemnici Jana Luštince i návštěvami potomků hraběte Jana v Praze, Jilemnici a Vrchlabí. Cleý rok nás provázela dočasná grafická značka ke 120. výročí a hashtagy nasociálních sítích #KrkonošskyRokHarrachu, případně #StrmaStran120.

„Jan Nepomuk František hrabě Harrach zemřel 12. prosince 1909. Patřil k mimořádně vlivné aristokratické rodině se základnou v Českých zemích a Rakousku,“ připomněl ředitel Správy KRNAP Robin Böhnisch. Hrabě Jan byl známý nejen svým vlasteneckým a podnikatelským duchem, ale také svým zájmem o obyvatele Krkonoše a jejich sociální postavení. Postupně se stal podporovatelem všestranného rozvoje Krkonoše, který zahrnoval také budování a péči o infrastrukturu pro cestovní ruch. Jeho majetky v Krkonoších zahrnovaly rozsáhlé lesy a další pozemky, které se staly součástí širšího plánu na zlepšení místní ekonomiky. „Po jeho smrti zůstalo jméno Harrachů i nadále spojeno s Krkonošemi. Byl to ale především Jan Nepomuk, kdo hrál vpravdě nesmazatelnou roli nejen ve své době, ale jehož působení zanechalo významný otisk i v současné podobě Krkonoše,“ dodal Böhnisch.

Nadcházející rok 2025 zasvětime dalším velikánům, kteří jsou bytostně spjati s Krkonošemi a vznikem Krkonošského národního parku. A to všestranné osobnosti města Jilemnice – mimo jiné státnímu konzervátorovi přírody – Jindřichovi Ambrožovi (* 1878–† 1955) s profesorem Františkovi Schustlerovi (* 1893–† 1925), od jehož předčasného úmrtí uplyne právě 100 let. Františka Schustlera lze bez nadsázky označit za jednoho z ideových zakladatelů dnešního Krkonošského národního parku, byť se jeho vyhlášení v roce 1963 nedožil. Již v roce 1923 totiž přišel s návrhem na zřízení *Národního parku krkonošského*, který měl pokrývat Krkonoše, Rýchory i Jizerské hory. Schustlerovo působení v Krkonoších připomíná jeho nejobsáhlejší dílo *Krkonoše, rostlinozeměpisná studie* z roku 1918. Živou připomínkou je pak Schustlerova zahrádka, jedna z nejbohatších botanických lokalit na svazích Labských jam, na jeho počest nesoucí jeho jméno.

Stejně jako v případě Krkonošského roku Harrachů, tak i v roce 2025 nás bude provázet dočasná značka připomínající právě Františka Schustlera a na sociálních sítích hashtag #FrantisekSchustler.

■ **Radek Drahný, tiskový mluvčí, vedoucí oddělení styku s veřejností Správy KRNAP**

Akce pro veřejnost

ZVÍŘÁTKOVÉ VÁNOCE

Termín: čtvrtek 26. prosince 2024 ve 13.30, 14.30 a v 15 hodin
Sraz: před Záchranou stanicí pro handicapované živočichy Správy KRNAP ve Vrchlabí

Při prohlídkách stanic se seznámíte s našimi zvířecími pacienty, můžete jim předat dobroty (suchý chleba a pečivo, ovoce, ořechy, sušené ovoce) a následovat bude zdobení perníčků.

Tradiční *Štěpánský koncert* proběhne v 11 hodin v klášterním kostele sv. Augustína ve Vrchlabí.

Bližší informace: Kamila Nývltová, knyvltova@knap.cz, 603 912 529

KRNAP – Krkonošské národní parky
NAP – Krkonošské územní plánování
Zapojte se na <http://akce.knap.cz> a získáte informace o akcích Správy KRNAP, jak chcete a kdy chcete.

Na akcích Správy KRNAP můžete být pořízeny obrázkové známky účastníků. Svoje štátní uděláte souhlas s pořizováním těchto materiálů, které mohou být použity k prezentaci Správy KRNAP na webových stránkách, sociálních sítích a propagačních materiálech. V případě nesouhlasu s pořizováním těchto materiálů a Vaší osobní bi, panovní, obraťte na tel.: 430 416 110 nebo e-mail: informativna@knap.cz.

www.knap.cz

BEZPEČNÉ VÁNOCE ANEB DÁRKY, KTERÉ MOHOU ZACHRÁNIT ŽIVOT

Vánoce se nezadržitelně blíží a s nimi i tradiční otázka, čím obdarovat své blízké. Letos zkuste vsadit na praktické dárky, které mohou nejen potěšit, ale také přispět k jejich zdraví a bezpečí. Vybírat můžete z široké nabídky užitečných pomůcek, které pomáhají předcházet nehodám a chránit život. Tady je několik tipů na dárky, které letos pod stromečkem budou mít skutečně hodnotu.

Dárkem pro celou rodinu může být požární hlásič. Když odhalí kouř nebo oheň, vydá hlasité varování, což dává dostatek času k rychlému zásahu nebo bezpečnému opuštění prostoru. Většina požárů se může rozšířit během několika minut, a právě včasné varování může zabránit tragédii. Stejně praktický je i detektor plynů, který dokáže odhalit úniky oxidu uhelnatého a dalších plynů, které jsou bez zápachu a bez barvy, proto je detektor skvělým dárkem, který přináší klid a bezpečí do domácnosti. Dalším nepostradatelným pomocníkem, který můžete darovat, je hasicí přístroj, ideálně jeden do domácnosti a druhý do auta. V případě požáru je totiž každá vteřina rozhodující. Hasicí přístroj může umožnit okamžitý zásah a ochránit tak zdraví i majetek. Při cestách je důležité myslet i na bezpečnost na silnicích, a proto může být skvělým dárkem nouzové bezpečnostní kladívko s řezačkou pásů, které umožní rozbití okna a proříznutí bezpečnostních pásů v případě nehody. Tento drobný nástroj může hrát zásadní roli při záchraně života v kritických momentech. Nezapomínejte také na reflexní bezpečnostní vesty pro každého člena rodiny – nejen řidiči, ale i všichni pasažéři budou v případě nouzového zastavení dobře vidět. Dalším bezpečnostním prvkem, který můžete věnovat, je LED světelná páska nebo reflexní páska. Tyto

pásy pomohou zvýšit viditelnost chodců, cyklistů i psů za šera nebo ve tmě. Reflexní páska je ideální pro každého, kdo se pohybuje venku v místech s nízkým osvětlením, což zvyšuje bezpečnost na silnicích i během výletů.

Situace ve světě, rozrůstající se konflikty nás pak mohou dovést i k myšlence nákupu prostředků individuální ochrany. Jedná se zejména o masky a filtry, které jsou navrženy k ochraně dýchacích cest před účinky otravných látek, biologických prostředků, radioaktivního prachu a průmyslových škodlivin. Koupit je lze u prodejců ochranných pomůcek, jejichž výčet je uveden na webových stránkách HZS Libereckého kraje v sekci ochrana obyvatelstva – prostředky individuální ochrany.

Všechny tyto dárky přinášejí nejen praktický užitek, ale také vědomí, že myslíte na zdraví a bezpečí svých nejbližších. Dárky, které chrání život, se mohou zdát netradiční, ale jejich hodnota je nevyčísitelná. Letos můžete darovat nejen krásné Vánoce, ale i klid a jistotu, že jste pro ochranu svých blízkých udělali maximum.

Nezapomeňte! Štěstí přeje připraveným!

■ **Alena Sládková, HZS Libereckého kraje**

PLÁNOVANÉ AKCE A UDÁLOSTI

ÚT	24. 12. 24	22:00	Štědrý den – „Půlnoční“ <i>Mše sv.</i>	<i>kostel sv. Jakuba Většího</i>
ST	25. 12. 24	18:00	Slavnost Narození Ježíše Krista <i>Mše sv.</i>	<i>kostel sv. Jakuba Většího</i>
PÁ	27. 12. 24	19:00	Rejžák z Prahy <i>Divadelní představení</i>	<i>KD Kantýna</i>
SO	28. 12. 24	18:00	Svátek sv. Rodiny <i>Mše sv.</i>	<i>kostel sv. Jakuba Většího</i>
SO	28. 12. 24	20:00	Vánoční zábava s kapelou Stagnace	<i>KD Kantýna</i>
ÚT	31. 12. 24	13:30	Silvestrovský běh	<i>Hasičská zbrojnice</i>
ST	1. 1. 25	16:00	Slavnost Matky Boží Panny Marie <i>Mše sv.</i>	<i>kostel sv. Jakuba Většího</i>
ST	8. 1. 25	17:30	První skupinová lekce Italštiny	<i>Obecní knihovna</i>
SO	11. 1. 25	10:00	Cvičení pro radost s Olinkou a Vládou	<i>Tělocvična ZŠ</i>
ÚT	14. 1. 25	19:00	komedie Mezi nebem a zemí <i>Zájezd do divadla F. X. Šaldy Liberec</i>	<i>Divadlo F. X. Šaldy LIBEREC</i>
SO	18. 1. 25	20:00	Sousedský ples	<i>KD Kantýna</i>
SO	22. 2. 25	20:00	Sportovní ples	<i>KD Kantýna</i>
NE	23. 2. 25	16:00	Taneční divadlo Mauglí <i>Zájezd do divadla F. X. Šaldy Liberec</i>	<i>Divadlo F. X. Šaldy LIBEREC</i>
SO	1. 3. 25	11:00	Ponikelský masopust	<i>Tuláčkova návěs</i>
NE	23. 3. 25	16:00	Příběh s písněmi Nikola Šuhaj <i>Zájezd do divadla F. X. Šaldy Liberec</i>	<i>Divadlo F. X. Šaldy LIBEREC</i>
NE	30. 3. 25	15:00	Maňásková inscenace Tři mušketýři <i>Divadlo Alfa z Plzně</i>	<i>KD Kantýna</i>

Není-li uvedeno jinak, koná se akce v obci Poniklá.